

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۲۱ خرداد ۱۴۰۰

جامع دوم

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین بلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدید آورندگان آزمون

طراحان

نام درس	نام طراحان
زبان و ادبیات فارسی	محسن اصغری، حنیف افخمی ستوده، احسان برزگر، هامون سبطی، محسن فدایی، کاظم کاظمی، سعید گنج‌بخش‌زمانی، مرتضی منشاری، نرگس موسوی، حسن وسکری
زبان عربی	ابراهیم احمدی، نوید امساک، ولی برجی، عمار تاج‌بخش، حسین رضایی، محمد مهدی سربلند، مرتضی کاظم شیرودی، کاظم غلامی، سید محمدعلی مرتضوی، مهدی نیک‌زاد
فرهنگ و معارف اسلامی	محبوبه ابتهسام، ابوالفضل احدزاده، امین اسدیان‌پور، محمد رضایی‌بغا، محمدرضا فرهنگیان، مرتضی محسنی کبیر، فیروز نژادنجف، سیدهادی هاشمی، سیداحسان هندی
زبان انگلیسی	رحمت‌اله استیری، تیمور رحمتی کله‌سرای، نوید مبلغی، عقیل محمدی‌روش، عمران نوری

نام درس	نام طراحان
ریاضی	امیر زراندوز، حمیدرضا سجودی، علی شهبازی، نسترن صمدی، علیرضا عبدی
اقتصاد	نسرین جعفری، سارا شریفی، فاطمه فهیمیان، علیرضا رضایی، فاطمه حیاتی
زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	حمید محدثی، سیدعلیرضا احمدی، محسن اصغری، فرهاد علی‌نژاد، محسن فدایی، عارفه‌سادات طباطبایی‌نژاد، ابوزر احمدی
زبان عربی (اختصاصی)	ابراهیم احمدی، نوید امساک، ولی برجی، حسین رضایی، محمد مهدی سربلند، سیدمحمدعلی مرتضوی، مهدی نیک‌زاد
تاریخ	علی محمد کریمی، علیرضا رضایی، میلاد هوشیار، جواد میربلوکی
جغرافیا	فاطمه سخایی
علوم اجتماعی	آرینا بیدقی، الهام رضایی، الهه خضری، مبیناسادات تاجیک، ارغوان عبدالملکی
فلسفه و منطق	نیما جواهری، فرهاد قاسمی‌نژاد، مجید پیرحسینلو، کیمیا طهماسبی، الهه فاضلی
روان‌شناسی	مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد، کوثر دستورانی، مبیناسادات تاجیک، سوفیا فرخی، محمدابراهیم مازنی

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران
زبان و ادبیات فارسی	مرتضی منشاری	الهام محمدی	محسن اصغری، مریم شمیرانی
زبان عربی (عمومی)	نوید امساک	نوید امساک	درویشعلی ابراهیمی، سیدمحمدعلی مرتضوی، اسماعیل علی‌پور
فرهنگ و معارف اسلامی	امین اسدیان‌پور، سیداحسان هندی	محمد رضایی‌بغا	محمد آقاصالح، علیرضا ذوالفقاری‌زحل، سکینه گلشنی
زبان انگلیسی	سپیده عرب	سپیده عرب	سعید آقچه‌لو، رحمت‌اله استیری، محدثه مرآت
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی‌فروشان، مهدی ملازمضانی، علی ارجمند
اقتصاد	سارا شریفی	فاطمه فهیمیان	فاطمه صغری
زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	حمید محدثی، فرهاد علی‌نژاد	وحید رضازاده، سیدعلیرضا احمدی، رضا نوروزیگی
زبان عربی (اختصاصی)	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	زهره دامیار، مریم بوستان
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	زهره دامیار، مریم بوستان
علوم اجتماعی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	محمدابراهیم مازنی
فلسفه و منطق	نیما جواهری	نیما جواهری	فرهاد علی‌نژاد، امیرکیا باقری
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، امیرکیا باقری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی (اختصاصی)، الهام محمدی (عمومی)
مسئول دفترچه	زهره دامیار (اختصاصی)، معصومه شاعری (عمومی)
گروه مستندسازی	مدیر: مازیار شیروانی‌مقدم، مسئول دفترچه: زهره قموشی (اختصاصی)، لیلا ایزدی (عمومی)
حروف چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی (اختصاصی)، زهرا تاجیک (عمومی)
ناظر چاپ	سوران نعیمی

زبان و ادبیات فارسی

۱- گزینه ۲»

(ترکس موسوی - ساری)

سنان: سرنیزه، تیزی هر چیز/ مألوف: خوگرفته/ تازی: عرب/ منحصر: ویژه، محدود (۴ مورد)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «۱»: سنان: سرنیزه/ غارب: میان دو کتف/ منحصر: ویژه (۳ مورد)

گزینه ۳: «۳»: هنگامه: شلوغی/ سنان: سرنیزه (۲ مورد)

گزینه ۴: «۴»: منحصر: ویژه/ غارب: میان دو کتف/ تازی: عرب (۳ مورد)

(فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۲- گزینه ۳»

(شیف افخمی ستوره)

استنباط: فهم/ بیعت: عهد، پیمان، پیمان بستن برای فرمانبرداری و اطاعت از کسی/ ژاله: قطره آب بر برگ گل/ فرط: زیادی/ سیمینه: ساخته شده از نقره

(فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۳- گزینه ۲»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

تفرید: دل خود را متوجه حق کردن/ مکاشفت: پی بردن به حقایق/ تجرید: خالی شدن قلب سالک از آنچه جز خداست/ مراقبت: نگاه داشتن دل از توجه به غیر حق

(فارسی، لغت، واژه‌نامه)

۴- گزینه ۳»

(حسن وسکری - ساری)

فقط در بیت گزینه ۳ «غلط املائی دیده نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «۱»: بحر (دریا) ← بهر (برای)

گزینه ۲: «۲»: مأمور (امر شده) ← معمور (آباد)

گزینه ۴: «۴»: حایل (مانع) ← هایل (ترسناک)

(فارسی، املا، ترکیبی)

۵- گزینه ۲»

(مسن اصغری)

غلط املائی و شکل درست آن:

صور ← سور (جشن)

معنای عبارت: «... به دنبال هر شادی و جشنی، ماتمی وجود دارد.»

(فارسی، املا، ترکیبی)

۶- گزینه ۱»

(سعیدکنج‌پوش زمانی)

همیت ← حمیت/ زیل ← ذیل/ وذر ← وزر/ خاری ← خواری/ رقت ← رغبت/ تحنیت: تهنیت/ مرجم ← مرهم/ سقط ← ثقت/ غداره ← قداره/ قانون‌گذاری ← قانون‌گذاری

(فارسی، املا، ترکیبی)

۷- گزینه ۴»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

«مناجات‌نامه» از نوع ادبیات غنایی است.

(فارسی، املا، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۸- گزینه ۱»

(ترکس موسوی - ساری)

جناس: «زر و زرد» و «زر و در»/ ایهام تناسب: «روی» در معنای «چهره و صورت» مورد نظر بوده و در معنی غیر قابل پذیرش؛ یعنی «عنصر روی»، با «زر» تناسب دارد./ تشبیه: روی در زردی مثل طلاست./ تکرار: واژه‌های «خاک، آب و زر» تکرار شده‌اند.

(فارسی، املا، ترکیبی)

۹- گزینه ۱»

(شیف افخمی ستوره)

ایهام: «دور»: ۱- گردش جام شراب ۲- زمانه

ایهام تناسب: «کام»: دو معنا دارد: ۱- آرزو (معنای مورد نظر شاعر) ۲- دهان (با لب تناسب دارد).

واج‌آرایی: تکرار صامت «ر»

(فارسی، املا، ترکیبی)

۱۰- گزینه ۴»

(کاظم کاظمی)

در این بیت تلمیح به کار نرفته است. / استعاره: «باد مخالف» استعاره از «تخوت و غرور»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۱: «۱»: حسن تعلیل: شاعر دلیل پدید آمدن ابر را، دود و آه دل مرغان دانسته است./ مجاز: «چمن» مجاز از «باغ و بوستان»

گزینه ۲: «۲»: ایهام تناسب: «شام» دو معنا دارد: ۱) شب (مصراع اول) با غذای شب (مصراع دوم) ۲) سرزمین شام (که معنای سازگار با بیت نیست اما با «کشور» تناسب دارد. / جناس همسان: شام (شب) و شام (غذای شب)

گزینه ۳: «۳»: حس آمیزی: حرف رنگین / متناقض‌نما: لازمه گریه کردن، داشتن دلی شاد است.

(فارسی، املا، ترکیبی)

۱۱- گزینه ۳»

(هامون سیفی)

بیت الف) تناقض: این که «بی‌قراری، قرارگاه باشد»

بیت ب) «نظامی» خود را به گرد و غبار راه مانند کرده است.

بیت ج) «درد و درمان» متضاد هستند.

بیت د) «این که گوش کسی با حلقه در کاری نداشته باشد» نشانه و کنایه از این است که بر روی هیچ‌کس در نمی‌گشاید و خلوت خود را بر هم نمی‌زند.

بیت ه) «خوردی» فعل است و «خوردی» (غذایی) اسم، بنابراین جناس افزایشی زیبایی میان این دو برقرار است.

(فارسی، املا، ترکیبی)

۱۲- گزینه ۱»

(هامون سیفی)

دگر (دیگر، دیگرگون) در بیت اول / نخست، مسند جمله است.

این (نهاد) با گفت‌وگو (بحث و جدل) دگر (مسند) نخواهد شد.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه ۲: «۲»: آفتابی (نهاد) اندر او ذره (مسند) نمود (به نظر رسید)

گزینه ۳: «۳»: «ریخت» در این جا مصدر است (ریختن) و نقش مفعولی دارد: گویی شیر ریختن خون او را می‌خواست.

گزینه ۴: «۴»: اگر این مرض، قابل دوا می‌بود.

(فارسی، دستور، ترکیبی)

۱۳- گزینۀ ۳»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

حذف به قرینۀ لفظی:

حُسن گل، عقل‌ربا [است]، فیض هوا شورانگیز [است] ← هر دو فعل «است» به قرینۀ لفظی «است» انتهای بیت حذف شده است.
حذف به قرینۀ معنوی: ای آینه دل [با تو هستم]

تشریح گزینۀ‌های دیگر

گزینۀ «۱»: با توجه به فعل «است» در مصراع دوم، همه فعل‌ها به قرینۀ لفظی حذف شده‌اند. ساقی ظریف [است] و باده لطیف [است] و زمان شریف [است]، مجلس چو چرخ روشن [است] و دلدار مמוש است.

گزینۀ «۲»: همه فعل‌ها به قرینۀ معنوی حذف شده‌اند:

غمزه ساقی [است] و فرح باده‌کش و ساغرگیر [است] و عشوه رقاص [است] و طرب چنگ‌زن و رامشگر [است]

گزینۀ «۴»: همه فعل‌ها به قرینۀ معنوی حذف شده‌اند:

شوق در دل بی‌فتور [است] و شور در سر بر دوام [است]، درد عشق اندر میان [است] و درمان در کنار [است].

(فارسی ۳، دستور، صفحۀ ۱۵)

۱۴- گزینۀ ۲»

(کازم کازمی)

ب) تضمن: گوهر (هریک از سنگ‌های قیمتی)، الماس (سنگی گران‌بها)

ج) ترادف: باده و مدام (شراب)

الف) تضاد: اطلس (پارچه ابریشمی گران‌بها و لطیف)، پلاس (پارچه خشن و کپنه)

د) تناسب: ماه، آفتاب، سیاره، طالع

توجه: در بیت «ه» واژه‌های «گریه، نمی‌گیرم، گریان» هم‌خانواده هستند.

(فارسی ۲، دستور، صفحۀ ۱۴)

۱۵- گزینۀ ۱»

(حسن وسکری - ساری)

نمودار صورت سؤال بر سه نوع وابسته وابسته دلالت دارد: ۱- صفت مضاف‌الیه (صفت از نوع وابسته پسین) ۲- مضاف‌الیه مضاف‌الیه ۳- صفت صفت. فقط در بیت «الف» وابسته وابسته به کار رفته است.

بیت «الف»: «ماجر» هسته/ «دل» مضاف‌الیه/ «دیوانه» صفت مضاف‌الیه/ «در» هسته/ «چشم» مضاف‌الیه/ «م» مضاف‌الیه مضاف‌الیه

بررسی سایر ابیات:

در سایر ابیات اگر کلام به شیوۀ عادی خود بازگردد روشن می‌گردد که وابسته وابسته در آن‌ها به کار رفته است.

بیت ب: اگر باد صبا مزده وصل به تو بدهد

بیت ج: یا تیر هلاک بر دل مجروح من بزنی ...

بیت د: لازم به جابه‌جایی خاصی نیست

بیت ه: خاطر مرا از این تنگنای خلوت به صحرا می‌کشد.

(فارسی ۳، دستور، صفحۀ‌های ۷۴ و ۷۵)

۱۶- گزینۀ ۴»

(مسن اصغری)

ترکیب وصفی: زاهدان خشک، آن بی‌نشان (دو مورد)

ترکیب‌های اضافی: گوش زبان‌فهمی، گوش زاهدان (دو مورد)

توجه: حرف «را» در بیت دوم فک اضافه محسوب می‌شود.

بیت ۱: مقام جلوه برای غنچه‌های تنگ میدان وجود ندارد. وگرنه بهار، چندین جلوه، چون باد صبا دارد.

بیت ۲: گوش زبان‌فهمی زاهدان خشک، کر است وگرنه بهار، پیغام‌ها از آن بی‌نشان دارد.

(فارسی ۲، دستور، ترکیبی)

۱۷- گزینۀ ۲»

(مرتضی منشاری - اردبیل)

در گزینۀ‌های «۱» و «۴» آمده است که همه موجودات در تسبیح و ستایش خداوند هستند اما در گزینۀ «۲»، سخن از مدح و ستایش ممدوح (شاه) عصر حافظ است.

تشریح گزینۀ‌های دیگر

گزینۀ «۱»: حتی عناصر بی‌جان از ذکر و تسبیح تو غافل نیستند.

گزینۀ «۳»: حتی گل‌های بنفشه و سنبل، نیز به عبادت خدا مشغول‌اند.

گزینۀ «۴»: مرغابی نیز بر روی آب، خداوند را تسبیح و ستایش می‌کند.

(فارسی ۱، مفهوم، صفحۀ ۳۵)

۱۸- گزینۀ ۲»

(مسن وسکری - ساری)

بیت گزینۀ «۲»: پایداری عشق را در هجران و عدم وصال می‌بیند. سایر ابیات بر اتحاد و همدلی و دوری از تفرقه اشاره دارند.

معنی بیت گزینۀ «۲»: اگر به دوام عشق فکر می‌کنی به وصال میندیش زیرا که این آب حیات، آتش عشق تو را خاموش خواهد کرد.

تشریح گزینۀ‌های دیگر

گزینۀ «۱»: قطرات وقتی با هم جمع گردند و تشکیل سیلاب بدهند به دریا می‌رسند، چرا این بی‌حاصلان به این امر بی‌توجه هستند.

گزینۀ «۳»: اندیشیدن به من و ما نتیجه‌ای جز دوری از یکدیگر ندارد، وقتی دل‌ها با هم جمع شوند یکی می‌شوند (و قدرتمند).

گزینۀ «۴»: اتحاد رهروان مثل زره محافظ آنان است و در سلوک همیشه با رهروان دیگر همراه باش.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحۀ ۱۲۰)

۱۹- گزینۀ ۴»

(هامون سبطی)

مفهوم این بیت، گذشتن از لذت‌های این جهانی و مست عشقِ خدا گشتن است. مفهوم مشترک سه بیت دیگر:

اثر گذاشتن هنر، موسیقی و ذوق و مستی حتی بر حیوانات.

(فارسی ۱، مفهوم، صفحۀ ۱۲۵)

۲۰- گزینۀ ۲»

(مسن وسکری - ساری)

مفهوم بیت گزینۀ «۲»: بی‌زبانی‌ها باعث شده است که مور دهانش پر از خاک باشد، کاش من زبانی گزنده داشتم (بی‌زبانی سبب خواری و ناتوانی من شده است)

مفهوم سایر ابیات: ستایش سکوت و خاموشی، نکوهش سخن

تشریح گزینۀ‌های دیگر

گزینۀ «۱»: از زبان در عذاب بودم و می‌سوختم و می‌ساختم تا به خاموشی پیوستم، رستم.

گزینۀ «۳»: عمر در سخن هدر داده‌ام و الان پشیمان هستم.

گزینۀ «۴»: بارها از سخن خود دچار آسیب شده‌ام. مثل یوسف که بارها گرفتار حوادث ناگوار شد.

(فارسی ۳، مفهوم، ترکیبی)

۲۱- گزینۀ ۴»

(نرگس موسوی - ساری)

هر کسی شایستگی اسرار عشق را ندارد.

تشریح گزینۀ‌های دیگر

گزینۀ «۱»: بیت اول: ترک عشق ممکن نیست.

بیت دوم: راز عشق را نمی‌توان پنهان کرد.

گزینۀ «۲»: بیت اول: لزوم تحمل سختی برای رسیدن به هدف

بیت دوم: لزوم صداقت در عشق

گزینۀ «۳»: بیت اول: توصیه به سخن گفتن

بیت دوم: سختی کشیدن لازمه تکامل است.

(فارسی ۳، مفهوم، ترکیبی)

۲۲- گزینۀ ۳»

(امسان برزگر - رامسر)

به تقابل عشق و عقل هیچ اشاره‌ای نشده است. (اهمیت عشق در مقایسه با زهد)

تشریح گزینۀ‌های دیگر

گزینۀ «۱»: فقط، ماهی دریای حق (عاشق) است که از غوطه‌ور شدن در آب عشق و معرفت سیر نمی‌شود.

گزینۀ «۲»: مصراع اول و دوم گویای عدم تأثیرپذیری است.

گزینۀ «۴»: مصراع اول بیت بیانگر دوری کردن از آزار دیگران است.

(فارسی ۳، مفهوم ۳، ترکیبی)

۲۳- گزینۀ ۴»

(کاکم کاظمی)

مفهوم مشترک ابیات «ب، د» وفاداری عاشق به عشق یار تا دم مرگ را دربردارند.

مفهوم بیت «الف»: جاودانگی عشق عاشق (حتی پس از مرگ)

مفهوم بیت «ج»: عشق، معشوق را زمانی ترک می‌کند که معشوق او را رها کرده باشد و با «اجل» متفاوت است.

(فارسی ۳، مفهوم ۳، ترکیبی)

۲۴- گزینۀ ۴»

(ممسن خدایی - شیراز)

مفهوم مشترک ابیات «۱ و ۲ و ۳»: در عشق کسی قدم نهد که ترک خود کند و خود را ایثار عشق کند، ولی مفهوم بیت گزینۀ «۴» چنین است: «حیات را در وصال معشوق بدان.»

(فارسی ۳، مفهوم ۳، صغفه ۱۴)

۲۵- گزینۀ ۱»

(ممسن اصغری)

الف) وادی هفتم: فقر و فنا (کی بود این جا سخن گفتن روا = خاموشی)

ب) اول: طلب (ملک این‌جا بایست انداختن = ترک تعلقات مادی)

ج) دوم: عشق (عاشق آن باشد که چون آتش بود = سوختن در آتش عشق)

د) ششم: حیرت (در تحیر مانده و گم کرده راه = حیرانی و سرگستگی)

(فارسی ۳، مفهوم ۳، صغفه‌های ۱۲۲ تا ۱۲۵)

زبان عربی

۲۶- گزینۀ ۳»

(مرتضی کاظم شیرودی)

«الذین آمنوا»: کسانی که ایمان آوردند (رد گزینۀ ۲) / «رُسُلِهِ»: فرستادگانش (رد

گزینۀ ۴) / «لَمْ يُفَرِّقُوا»: جدایی نینداخته‌اند (رد گزینۀ‌های ۲ و ۴) / «بَيْنَ أَخْذٍ مِنْهُمْ»: میان هیچ‌یک از آنان (نکته: هر گاه پس از فعلی منفی، اسمی نکره بیاید، می‌توان آن اسم نکره را با «هیچ» ترجمه کرد) / «سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ»: به آن‌ها خواهد داد

(رد سایر گزینۀ‌ها) / «أَجُوزِهِمْ»: مزدهایشان

(ترجمه)

۲۷- گزینۀ ۱»

(مرتضی کاظم شیرودی)

«لقد أدركك»: دریافته‌اند (رد گزینۀ ۲) / «شباب وطننا»: جوانان میهن ما / «أن»: که

(رد گزینۀ‌های ۲ و ۴) / «الإبتكار في التّفنّية»: نوآوری در فناوری / «يُمْكِنُ أَنْ يُؤدّى»: می‌تواند منجر شود (رد گزینۀ‌های ۲ و ۴) / «إلى التّقَدّمِ العالميّ»: به

پیشرفت جهانی (رد گزینۀ‌های ۲ و ۳).

(ترجمه)

۲۸- گزینۀ ۳»

(علی ممسن‌زاده)

«لِنَعْلَمَ»: باید (لازم است) بدانیم (رد گزینۀ ۲) / «مَنْ يَغْتَمُّ ... و يحاول»: هر کس مغتمت (غنیمت) شمارد ... و تلاش کند (رد گزینۀ ۱) / «مَنْ» ادات شرط است و فعل شرط آن «یغتمت» و فعل معطوف به آن «يحاول» باید به شکل مضارع التزامی ترجمه شود) / «فُرص الحياة الذهبية»: فرصت‌های طلایی زندگی (رد گزینۀ‌های ۲ و ۴) / «كثيراً»: بسیار (رد گزینۀ ۴) / «فلن بندم»: پشیمان نخواهد شد (رد گزینۀ ۴) / «حياته»: زندگی‌اش (رد گزینۀ ۲)

(ترجمه)

۲۹- گزینۀ ۳»

(مهمم راوربناهی - بجنورد)

«ما»: آن چه (این جا ادات شرط نیست) (رد گزینۀ‌های ۲ و ۴) / «نقرأ»: می‌خوانیم (رد گزینۀ‌های ۱ و ۴) / «كان يستخدم»: استفاده می‌شد (رد گزینۀ‌های ۱ و ۴) / «في عصرنا الحالي»: در عصر کنونی ما (رد گزینۀ ۲)

(ترجمه)

۳۰- گزینۀ ۳»

(کاکم غلامی)

«كنتُ أمرّ»: تلخ می‌کردم / «بالأخطاء ألتى»: با خطاهایی که / «أرتكب»: مرتکب می‌شدم / «حوادث الدهر المرّة»: اتفاقات تلخ روزگار / «ندمتني»: پشیمانم کرد / «قمتُ بإصلاح أموري»: به اصلاح کارهایم پرداختم

بررسی خطاهای سایر گزینۀ‌ها:

گزینۀ «۱»: «گناهانی (اولاً «الأخطاء» یعنی «اشتباهات» ثانیاً حرف «ب» در «بالأخطاء» ترجمه نشده است) - جوانی (ضمیر «ی» در «شبابی» ترجمه نشده است) - تلخ کرده بود» («كنتُ أمرّ» ساختار «كان + مضارع» را دارد، پس به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود) - برخاستم («قمتُ ب» یعنی «اقدام کردم»)

گزینۀ «۲»: «اشبهاتی (باز هم حرف «ب» ترجمه نشده است) - مرتکب شده بودم («أرتكب» مضارع است و به‌خاطر وجود «كنتُ» در ابتدای جمله به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود) - زندگی (ضمیر «ی» در «حياتي» ترجمه نشده است) - بد (المرة» یعنی «تلخ»)

گزینۀ «۴»: به تلخی می‌کشاندم (ترجمۀ دقیقی برای «كنتُ أمرّ» نیست) - گناهانی (مانند گزینۀ ۱) - با حوادث ... (حرف «با» اضافی است) - پشیمان شدم (ضمیر «ی» در «ندمتني» مفعول است) - اصلاح نمودم («قمتُ ب» در ترجمه لحاظ نشده است).

(ترجمه)

۳۱- گزینۀ ۳»

(مهمم علی کاظمی نصرآباری)

«هذه صور قيمة في المتحف»: این‌ها تصاویر ارزشمندی (عکس‌هایی ارزشمند) در موزه هستند (رد گزینۀ‌های ۱ و ۲) / «يذهب ستاح كثيرون»: گردشگرانی بسیار، گردشگران بسیاری ... می‌روند (رد سایر گزینۀ‌ها) / «إلى هذه المتاحف»: به این موزه‌ها (رد گزینۀ‌های ۲ و ۴) / «لبيشاهدوا الصور»: تا آن تصاویر (تصویرها) را مشاهده کنند (ببینند) (رد گزینۀ‌های ۲ و ۴)

(ترجمه)

۳۲- گزینۀ ۲»

(سید مهمم علی مرتضوی)

«ما من أحد»: هیچ کسی نیست (رد گزینۀ‌های ۱ و ۴) / «يحاول»: بکوشد / «أن يُخفي كذبه»: دروغش را پنهان کند (رد گزینۀ‌های ۱ و ۳) / «ألاً»: مگر، جز (رد گزینۀ ۱) / «يظهر الكذب»: دروغ آشکار می‌شود (رد گزینۀ ۳) / «في فلتات لسانه»: در لغزش‌های زبانش (رد گزینۀ ۳)

(ترجمه)

۳۳- گزینه «۴»

(مرتضی کاظم شیروزی)

«تعلم»: (مضارع معلوم) می دانی (هرگاه «کان» با فعل مضارع بیاید، معنای معادل ماضی استمراری فارسی دارد) / «فقط زبانه‌های خانگی نیست؟» نادرست است، زیرا در اسلوب حصر، اگر از لفظ «تنها، فقط» استفاده شود، باید جمله به صورت مثبت بیاید، در غیر این صورت از «به‌جز» استفاده می‌شود. صحیح این عبارت به دو صورت است: ۱- فقط زبانه‌های خانگی است؟ ۲- جز زبانه‌های خانگی نیست؟

(ترجمه)

۳۴- گزینه «۲»

(الله مسیح‌نواه)

غلبه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «السمكة» جمع ترجمه شده است

گزینه «۳»: «یُسْمَى» معلوم معنا شده است

گزینه «۴»: «کأنه» به صورت فعل معنا شده و «دموع جاریه» معرفه ترجمه شده است.

(ترجمه)

۳۵- گزینه «۳»

(مهمربعلی کاظمی نصرآبادی)

«درخت خفه‌کننده»: الشجرة الخانقة (رد گزینه ۴) / «زندگی‌اش»: حیاتها (رد گزینه ۴) / «با در هم پیچیدن»: بالالتفاف (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «در اطراف تنه یک درخت»: حول جذع شجرة (رد سایر گزینه‌ها) / «شاخه‌های آن»: غصونها، أغصانها (رد گزینه ۲) / «آغاز می‌کند»: تبدأ (رد گزینه ۲)

(ترجمه)

ترجمه متن درک مطلب:

دوستی در عصر کنونی ما امری مهم است و از آن مهم‌تر، انتخاب دوستان و تعامل با آنان است. انسان باید برای خودش دوستانی انتخاب کند که در سختی‌ها و دشواری‌ها در کنارش بایستند تا از آنچه بر او بار شده است، بکاهند. طبیعتاً کسانی را که در اوقات شادی در کنارت می‌بینی، نمی‌توانی به آن‌ها در زندگی اعتماد کنی. در پندی آمده است که دشمنی دانا بهتر از دوستی نادان است و این عبارت، پند ارزشمندی را به ما ارائه می‌کند، زیرا دوست نادان از جایی که توقع نداری، به تو ضرر می‌رساند، اما این برای تو ممکن است که انتظار داشته باشی که دشمن دانا در رویارویی چه خواهد کرد. در این روزها دوستی کم شده است، به علل مختلفی مانند: عدم اطمینان به دیگران، زیادبودن کارها و مشکلات روزمره و آخری همان تکنولوژی است که باعث تنهایی انسان با تلفن‌های هوشمندش شده است و ارتباط میان انسان و تلفن هوشمندش، ارتباطی شده است که جدایی آن هرگز ممکن نیست!

۳۶- گزینه «۲»

(عماد تاج‌بفش)

«کم کردن ارتباط از وظیفه‌های دوستان در دوستی است!» نادرست است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «دوست وفادار هنگام سختی‌ها شناخته می‌شود!» (صحیح)

گزینه «۲»: «گاهی انسان به کمک دوستان خود در زندگی نیاز دارد!» (صحیح)

گزینه «۴»: «هرکس فقط در روزهای شیرین در کنارت باشد، او دوستی واقعی نیست!» (صحیح)

(درک مطلب)

۳۷- گزینه «۳»

(عماد تاج‌بفش)

ما باید از دوستی نادان دوری کنیم ....

زیرا نادانی در رفتارش به ما بسیار زیان می‌رساند! (صحیح)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «زیرا آن چه را که از سختی‌ها تحمل می‌کنیم، می‌کاهد!» (نادرست)

گزینه «۲»: «زیرا در آینده دشمنی برای ما خواهد شد!» (نادرست)

گزینه «۴»: «زیرا نصیحت در او تأثیر نخواهد گذاشت!» (نادرست)

(درک مطلب)

۳۸- گزینه «۳»

(عماد تاج‌بفش)

مطابق متن، عبارت «در عصر کنونی، هر چیزی به دستگاه‌های هوشمند وابسته شده است!» صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «اعتماد به نفس از مهم‌ترین شرط‌های دوستی است!» (نادرست)

گزینه «۲»: «تکنولوژی نقش خود را در نزدیک کردن دوستان و نزدیکان ایفا کرده است!» (نادرست)

گزینه «۴»: «در این روزها نمی‌توانیم به کسی اعتماد کنیم بنابراین تنهایی را انتخاب می‌کنیم!» (نادرست)

(درک مطلب)

۳۹- گزینه «۲»

(عماد تاج‌بفش)

در گزینه «۲» گفته شده است: «هزار دوست برگزین که هزار، کم است و یک دشمن برگزین که یک، زیاد است!» و این ارتباطی به موضوع متن ندارد.

ترجمه عبارت عربی گزینه «۴»: ساده است که در سال، صد دوست پیدا کنی اما سخت است که دوستی برای صد سال بیاپی!

این گزینه و دو بیت فارسی ذکرشده، با مفاهیم متن مرتبط هستند.

(درک مطلب)

۴۰- گزینه «۲»

(عماد تاج‌بفش)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مضارعه: يتحمّل، و مصدره: تحمّل» نادرست است. فعل داده شده از باب تفعیل است، نه تفعّل.

گزینه «۲»: «لیس له حرف زائد، مصدره: حمّل» نادرست است. «حمّل» فعل مزید ثلاثی از مصدر «تحمیل» است.

گزینه «۴»: «له حرفان زائدان» نادرست است. فعل «حمّل» از باب تفعیل است و یک حرف زائد دارد.

(تفلیل صرفی و محل اعرابی)

۴۱- گزینه «۲»

(عماد تاج‌بفش)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «للجمع المذكر المخاطب (للمخاطبين)، فاعله: ضمير «هم» المتصل» نادرست است. «تُشاهد» فعل از صیغه مفرد مذکر مخاطب است و ضمیر متصل «هم» نقش مفعول آن را دارد.

گزینه «۲»: «مصدره علی وزن: تفاعل» نادرست است. فعل داده شده از باب «مفاعلة» است.

گزینه «۴»: «للمفرد المؤنث الغائب (أی للغائبة)، لیس له مفعول» نادرست است. (مطابق توضیحات گزینه «۱»)

(تفلیل صرفی و محل اعرابی)

۴۲- گزینه «۳»

(عماد تاج‌بفش)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «اسم مفعول ... مینی» نادرست است. «المواجهه» (روی‌رویی، روبه‌رو شدن) مصدر باب «مفاعلة» است. هم‌چنین اسم معرب است.

گزینه «۲»: «له حرفان أصليان و حرفان زائدان، جارّ و مجرور و خبر للجملة الاسمية» نادرست است. باب مفاعلة دارای سه حرف اصلی و یک حرف زائد است. هم‌چنین جار و مجرور «فی المواجهه» خبر نیست.

گزینه «۴»: «اسم مفعول ... مشابه گزینه «۱» نادرست است.

(تفلیل صرفی و محل اعرابی)

۴۳- گزینه ۲»

(مرتضی کاظم شیروزی)

مضارع باب «تَفَاعَلَ» بر وزن «يَتَفَاعَلُ» می‌آید (صحیح: تَتَظَاهَرُ) / «جِنَاح» به معنای «بال» با فتحه جیم می‌آید (صحیح: جَنَاح).

(ضبط حرکات)

۴۴- گزینه ۳»

(نوید امساک)

«مضیاف: مهمان‌نواز، مهمان‌دوست» با تعریف ارائه شده (وسیله‌ای که برای مهمانی باشکوه و تکریم دیگران استفاده می‌شود) تناسبی ندارد.

(واژگان)

۴۵- گزینه ۲»

(مهمدر علی کاظمی نصرآبادی)

صورت سؤال گفته عبارتی را تعیین کنید که از آداب دانش‌آموز برای آموختن نیست که این گزینه «باید داستان معلمانش را در کلاس بیوسد» در متن کتاب به آن اشاره نشده است.

(مفهوم)

۴۶- گزینه ۴»

(سیرمهمدر علی مرتضوی)

در گزینه «۴»، «فی متجر» خبر و «أُسْرَة» مبتداست که تشکیل یک جمله اسمیه می‌دهند. (ترجمه: در مغازه ما، تخت‌هایی هست که از بهترین انواع چوب ساخته می‌شوند)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: مبتدا و خبر نداریم. «یشتند...» جمله فعلیه است.

گزینه «۲»: مبتدا و خبر نداریم. «لا یقتل...» جمله فعلیه است.

گزینه «۳»: مبتدا و خبر نداریم. «یحذر...» جمله فعلیه است.

(انواع جملات)

۴۷- گزینه ۱»

(ولن برمی - ابهر)

در گزینه «۱» «بُضْرُون» ثلاثی مجرد است و فعل‌های ثلاثی مجرد هیچ حرف زائدی ندارند، در گزینه «۱» «لَمْشَاعَبَة» نیز مصدر باب مُفَاعَلَة است و فعل نیست. در گزینه «۲» «حُجِبَ» فعل مضارع ثلاثی مزید از باب افعال است و در باب افعال یک حرف زائد وجود دارد (ملاک، صیغه‌الغائب در ماضی است). در گزینه «۳» «أَعْطَى» فعل ماضی از باب افعال است و در گزینه «۴» نیز «أَنْتَمُ» فعل مضارع صیغه متکلم وحده و ثلاثی مزید از باب تفعیل است و در باب تفعیل نیز یک حرف زائد وجود دارد.

(قواعد فعل)

۴۸- گزینه ۱»

(کاظم غلامی)

با توجه به معنای این عبارت، «لا تسمع» فعل مجهولی است که به توصیف اسم نکره «أدعیه» پرداخته است: «خداوندا به تو پناه می‌برم از دعاهایی که شنیده نمی‌شوند.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: خداوندا تو را سپاس می‌گویم برای نعمت‌هایی که بر ما ریزان می‌شود. («تنهمر» از باب انفعال است و نمی‌تواند مجهول باشد.)

گزینه «۳»: در اصفهان آثاری تاریخی هست که گردشگران بسیاری را جذب می‌کند.

(«تجذب» فعل معلوم است نه مجهول)

گزینه «۴»: هرگاه شنیدی (ندای) نداده‌های را که به ایمان آوردن ندا می‌دهد، از او پیروی کن. («ینادی» فعل مجهول نیست.)

(انواع جملات)

۴۹- گزینه ۳»

(الله مسیح فواه)

صورت سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن دو جمله به کار رفته و یکی از آن‌ها مورد تأکید قرار گرفته است.

در گزینه «۳» یک جمله کلی «إِنَّ الَّذِينَ.....لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ» داریم که با «إِنَّ» مورد تأکید قرار گرفته و با یک جمله اسمیه «لَهُمْ عَذَابٌ» هم روبه‌رو هستیم که (لهم) خبر مقدم و «عذاب» مبتدای مؤخر است.

(انواع جملات)

۵۰- گزینه ۳»

(نوید امساک)

ترجمه عبارت: «تماشاچیان با گل تیم‌شان در مسابقه خوشحال می‌شوند، به‌جز تنبلان». «المفترجون» فاعل و مستثنی‌منه برای «الکسلین» است.

(استثناء)

فرهنگ و معارف اسلامی

۵۱- گزینه ۲»

(مهمدر رضایی بقا)

ولی و سرپرست حقیقی انسان‌ها خداست و به همین جهت، فرمانبرداری و اطاعت از دستورها و او و کسانی که خودش معین کرده، ضروری و واجب است. پس علت و چرایی این فرمانبرداری، توحید در ولایت است که در آیه «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا» تبیین گردیده است.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۵۶، دین و زندگی ۳، صفحه ۱۹)

۵۲- گزینه ۱»

(مهمدر رضایی بقا)

آثار و عواقب شوم غفلت و بی‌توجهی به نیازهای برتر و سؤال‌های اساسی انسان در بیت «کاروان رفت و تو در خواب و بیابان در پیش / کی روی، ره ز که پرسی، چه کنی، چون باشی؟» تذکر داده شده است.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۸)

۵۳- گزینه ۱»

(سیرامسان هنری)

انتهای آیه ابلاغ خداوند می‌فرماید: «وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ»

(دین و زندگی ۲، صفحه ۸۸)

۵۴- گزینه ۱»

(ابوالفضل امرزاده)

امام علی علیه‌السلام درباره کسانی که با امام زمان (عج) بیعت می‌کنند، می‌فرماید:

«امام با این شرط با آن‌ها بیعت می‌کند که:

- در امانت خیانت نکنند. / - پاک‌دامن باشند. / - اهل دشنام و کلمات زشت نباشند.
  - به ظلم و ستم خون‌ریزی نکنند. / - به خانهای هجوم نبرند. / - کسی را به ناحق آزار ندهند. / - ساده‌زیست باشند و بر مرکب‌های گران‌قیمت سوار نشوند. /
  - لباس‌های فاخر نپوشند. / - به حقوق مردم تجاوز نکنند. / - به یتیمان ستم نکنند. / - دنبال شهوت‌رانی نباشند. / - شراب ننوشند. / - به پیمان خود عمل کنند. /
  - ثروت و مال را احتکار نکنند. / - در راه خدا به شایستگی جهاد نمایند.»
- که مصداق کسانی که در راه خدا به شایستگی جهاد نمایند را می‌توان در آیه «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا...» یافت.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۶۱، دین و زندگی ۳، صفحه ۶۷)

۵۵- گزینۀ «۱»

(مفسر رضایی بقا)

اگر انسان هنگامی که اولین گناه را مرتکب می‌شود، شخصیت آلوده و وحشتناک فردای خود را ببیند، به شدت از آن بی‌زاری می‌جوید و دوری می‌کند. اما چون آن شخصیت به تدریج شکل می‌گیرد، در ابتدا تن به گناه می‌دهد و پس از آن که به گناه آلوده شد و خود را به آن عادت داد، آن تنفر اولیه را نیز فراموش می‌کند. این موضوع به تدریج عادت کردن به گناه، مرتبط با به تدریج سست شدن ایمان است؛ زیرا ایمان انسان‌ها شدت و ضعف دارد و اگر تقویت نشود، به تدریج به گناه عادت می‌کند و همین ایمان ضعیف را هم از دست می‌دهد.

(دین و زندگی ۳، صفحہ‌های ۸۷ و ۸۸)

۵۶- گزینۀ «۱»

(مفسر رضایی بقا)

رؤیاهای صادق (راستین)، به گونه‌ای است که شخص کوچک‌ترین سابقه ذهنی درباره آن‌ها ندارد، به طوری که بعد از بیدار شدن، آن را باور نکرده و به خواب خود اعتنا نمی‌کند، اما بعد از گذشت مدت زمانی، همان رؤیا با تمام جزئیات به وقوع می‌پیوندد و شخص را به شگفتی وا می‌دارد. (درستی مورد ب) انسان در این قبیل خواب‌ها، از ظرف زمان و مکان خود خارج می‌شود و به زمانی در گذشته یا آینده می‌رود، در حالی که جسم او در رختخواب است و چشم و گوش او چیزی نمی‌بیند و نمی‌شنود. (درستی مورد ج)

(دین و زندگی ۱، صفحہ ۳۳)

۵۷- گزینۀ «۱»

(سپهرهای هاشمی)

در قرآن کریم می‌خوانیم: «و بعضی می‌گویند: پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطا کن و در آخرت نیز نیکی مرحمت فرما و ما را از عذاب آتش نگاه دار! اینان از کار خود نصیب و بهره‌ای دارند، و خداوند سریع‌الحساب است.»

(دین و زندگی ۱، صفحہ ۷)

۵۸- گزینۀ «۲»

(مفسر رضایی بقا)

رسول خدا (ص) صف‌بندی‌ها و جبهه‌گیری‌های براساس منافع مادی و زیر سلطه درآوردن قبایل و سرزمین‌های دیگر را مردود اعلام کرد و آموخت که مسلمانان باید با ظالمان و مفسدان مبارزه کنند. یعنی طبق عبارت قرآنی «أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ» بر کافران سخت‌گیر باشند.

(دین و زندگی ۳، صفحہ‌های ۱۲۶ و ۱۲۷)

۵۹- گزینۀ «۴»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

مسلمانان توسط پیامبر اسلام هدایت شدند اما پس از ایشان پشت به حق می‌کنند. «وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ أَفَإِنْ مَاتَ أَوْ قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ» بیانگر این مفهوم است.

(دین و زندگی ۱، صفحہ ۲۴ و دین و زندگی ۲، صفحہ ۱۱۱)

۶۰- گزینۀ «۱»

(سپهرهای هاشمی)

رسول اکرم (ص): «اقوام و ملل پیشین بدین سبب، دچار سقوط شدند که در اجرای عدالت، تبعیض روا می‌داشتند، اگر شخصی قدرتمند و صاحب نفوذ از ایشان دزدی می‌کرد رهایش می‌کردند و اگر فردی ضعیف دزدی می‌کرد وی را مجازات می‌کردند.» این فرمایش بیانگر برقراری عدالت در جامعه است که در آیه شریفه «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ» به راستی که پیامبران را همراه با دلایل روشن فرستادیم و همراه آنان کتاب آسمانی و میزان نازل کردیم تا مردم به اقامه عدل و داد برخیزند.» به آن اشاره شده است.

(دین و زندگی ۲، صفحہ‌های ۵۹ و ۷۰)

۶۱- گزینۀ «۴»

(مفسر رضایی بقا)

شرط‌بندی از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است و انجام آن، حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی نیز حرام است. اگر اسلام چیزی را که ضرر و زیان دارد، حرام می‌کند، طبق حدیث پیامبر (ص) که فرمود: «لا ضرر و لا ضرار فی الاسلام» عمل شده است که از قوانین تنظیم‌کننده در اسلام می‌باشد.

(دین و زندگی ۲، صفحہ ۳۱ و دین و زندگی ۳، صفحہ ۱۰۲)

۶۲- گزینۀ «۴»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

نادرستی الف: در حرکت بعد از ظهر در هر حالتی روزه را باید ادامه بدهد.

نادرستی ب: در این مورد کفاره جمع بر او واجب می‌شود.

(دین و زندگی ۱، صفحہ‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

۶۳- گزینۀ «۴»

(امین اسیران‌پور)

توجه کنیم که در این سؤال بیان مبنای اندیشه منکرین معاد از آیه ۲۴ سوره مبارکه جاثیه خواسته شده است و این مبنا، آن است که سخن آنان از روی علم نیست، بلکه مبتنی بر ظن و خیال است.

(دین و زندگی ۱، صفحہ ۴۲)

۶۴- گزینۀ «۲»

(مفسر رضایی بقا)

نوجوانی و جوانی، دوران تصمیم‌های بزرگ و سرنوشت‌ساز است. از این‌رو، در این دوره، نیاز شدیدتری به توکل و اعتماد بر خداوند حس می‌شود.

ابزار و اسباب، بنابر حکمت الهی قرار داده شده و بی‌توجهی به آن‌ها، بی‌توجهی به حکمت و علم الهی است. انسان باید در قلب خود بر خدا توکل کند و واقعاً او را تکیه‌گاه خود ببیند. اگر این‌گونه باشیم، خداوند کارهای ما را به بهترین وجه چاره خواهد کرد و آن چیزی را که حقیقتاً به نفع ماست پیش خواهد آورد.

(دین و زندگی ۱، صفحہ‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)

۶۵- گزینۀ «۴»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

معاد هر انسانی از عمل اختیاری او شکل می‌گیرد. آیه «إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِنَّمَا شَاكَرَا وَ إِنَّمَا كَفَرَا» بیانگر اختیار است.

(دین و زندگی ۲، صفحہ ۱ و دین و زندگی ۳، صفحہ ۵۷)

۶۶- گزینۀ «۱»

(سپهرهای هاشمی)

ترجمه آیات ۱۰ تا ۱۲ سوره مطفین: «وای در آن روز بر تکذیب‌کنندگان، همان‌ها که روز جزا را انکار می‌کنند و تنها کسی آن را انکار می‌کند که متجاوز و گناهکار است.»

(دین و زندگی ۱، صفحہ ۵۶)

۶۷- گزینۀ «۲»

(سپهرهای هاشمی)

در این آیه «گفت شما همان‌ها بودید که مرا بخاطر او سزانش می‌کردید، من او را به خودم دعوت کردم و او پاکی ورزید.» همسر عزیز مصر، اقرار به تقصیر خود و پاکی حضرت یوسف (ع) می‌نماید.

(دین و زندگی ۳، صفحہ ۴۹)

۶۸- گزینۀ «۳»

(مرتضی مسنی‌کبیر)

عبارت «من انفسکم ازواجاً» از آیه مذکور مؤید برابری زن و مرد است و عبارت قرآنی «بدین علیهن من جلابیبهن» آیه وجوب حجاب است که حفاظت‌کننده این جایگاه است.

(دین و زندگی ۱، صفحہ ۱۵۴ و دین و زندگی ۳، صفحہ ۱۲۶)

زبان انگلیسی

۶۹- گزینه «۴»

(مفهم رضایی/بقا)

ممکن است پیروان پیامبران گذشته از آمدن پیامبر جدید آگاه نشوند؛ چنین افرادی نزد خداوند عذر دارند و اگر مطابق دین خود عمل کرده باشند، پاداش خود را می‌گیرند. همچنین اگر کسانی دست به تحقیق و جست‌وجو بزنند، اما نتوانند به حقایق دین جدید پی‌برند، عذرشان نزد خداوند پذیرفته است و مورد مؤاخذه قرار نمی‌گیرند.

(دین و زندگی ۲، صفحه ۳۴)

۷۰- گزینه «۳»

(میسوبه ایشام)

امام سجاد (ع): «بارالها! خوب می‌دانم که هرکس لذت دوستی‌ات را چشیده باشد غیر تو را اختیار نکند و آن کس که با تو انس گیرد لحظه‌ای از تو رویگردان نشود.»

(دین و زندگی ۱، صفحه ۱۱۶)

۷۱- گزینه «۲»

(مفهم رضایی/بقا)

در آیه «وَ مَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْ لَا نُفِّرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِثْلَ طَائِفَةٍ لَيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَ لِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ» و نمی‌شود که مؤمنان، همگی [برای آموزش دین] اعزام شوند، پس چرا از هر گروهی، جمعی از آن‌ها اعزام نشوند تا دانش دین را ابطور عمیق [بیاموزند و آن‌گاه که به سوی قوم خویش بازگشتند، آن‌ها را هشدار دهند، باشد که آنان از کفر الهی] بترسند.

«نُفِّرَ» به معنای کوچ کردن، اعزام شدن و مهاجرت کردن برای معرفت عمیق دین بیان شده (درستی مورد ب) و «مِثْلَ طَائِفَةٍ» به گروهی از مؤمنان اشاره دارد که نشان می‌دهد، تفقه وظیفه همگان نیست. (درستی مورد ج) عبارت «لِيَتَفَقَّهُوا» تاووم مرجعیت دینی را می‌رساند. (نادرستی مورد د)

(دین و زندگی ۲، صفحه ۱۷۱)

۷۲- گزینه «۱»

(مفهم رضایی/بقا)

حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس، اغلب به اندیشه‌هایی میدان می‌دادند که به نفع آنان بود و قدرت آنان را تقویت می‌کرد.

پیامبر خدا (ص) مطابق تعالیم قرآن می‌فرمود همه انسان‌ها از یک مرد و زن آفریده شده‌اند و ملاک کرامت و گرامی بودن، تقواست.

(دین و زندگی ۲، صفحه‌های ۱۱۳ و ۱۱۶)

۷۳- گزینه «۲»

(فیروز نژادنیف - تبریز)

نگاه انسان موحد این است که: هیچ حادثه‌ای را در عالم بی حکمت نمی‌داند گر چه حکمتش را نداند.

(دین و زندگی ۳، صفحه ۳۲)

۷۴- گزینه «۳»

(مفهم رضا خرنکیان)

آیه بیان‌شده در صورت سؤال، شرک در خالقیت را در بردارد و در تضاد با آن، توحید در خالقیت است که از دقت در آیه شریفه «قُلْ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ» فهمیده می‌شود.

(دین و زندگی ۳، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۷۵- گزینه «۲»

(امین اسریان‌پور)

جمله «راه بازگشت گناهکار به خدا همیشه باز است» با آیه شریفه «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مِثَالِهَا...» و سنت سبقت رحمت الهی بر غضب الهی مرتبط است.

(دین و زندگی ۳، صفحه‌های ۶۸ و ۷۳)

۷۶- گزینه «۳»

(عقیل ممدی‌روش)

ترجمه جمله: «در حالی که انرژی هسته‌ای کارآمدتر و کم‌آلاینده‌تر است، اکثر مردم به‌خاطر خطر حوادثی مانند آنچه در چرنوبیل رخ داد، آن‌را نامعقول می‌دانند.»

نکته مهم درسی

با توجه به معنی جمله و همچنین حرف اضافه «by» بعد از جای خالی، ساختار جمله مجهول است و نیاز به فعل مجهول دارد (رد گزینه‌های «۲» و «۴»). همچنین با توجه به معنی، جمله نیازی به ضمیر موصولی ندارد (رد گزینه‌های «۱» و «۴»).

(گرامر)

۷۷- گزینه «۲»

(عقیل ممدی‌روش)

ترجمه جمله: «هرگز بازدید از مصر را در دوران کودکی فراموش نخواهم کرد. ایستادن در کنار اهرام خیلی هیجان‌انگیز بود.»

نکته مهم درسی

با توجه به معنی جمله و این که «دیدن مصر» در گذشته اتفاق افتاده و اکنون فرد دارد این اتفاق را به یاد می‌آورد، نمی‌توانیم از مصدر با «to» استفاده کنیم، چون فعل «forget» با مصدر با «to» برای اشاره به امری در آینده به‌کار می‌رود (رد گزینه «۱»). از طرفی، بعد از فعل «forget» فعل دوم باید به‌صورت مصدر با «to» یا «ing» دار بیاید (رد گزینه‌های «۳» و «۴»).

(گرامر)

۷۸- گزینه «۴»

(عقیل ممدی‌روش)

ترجمه جمله: «بر طبق مطالعه‌ای که تابستان گذشته منتشر شد، بیماری قلبی یکی از رایج‌ترین علل مرگ است.»

نکته مهم درسی

با توجه به معنی جمله و همچنین عبارت «one of» (یکی از) که نشان‌دهنده مقایسه یک چیز با یک مجموعه است، بهترین گزینه صفت عالی است.

(گرامر)

۷۹- گزینه «۱»

(عقیل ممدی‌روش)

ترجمه جمله: «اگر می‌خواهید وزن کم کنید، بهتر است از [خوردن] غذاهای حاضری و سایر غذایی‌هایی که حاوی چربی بالایی هستند، دست بکشید.»

نکته مهم درسی

با توجه به این که فعل (want) در جمله شرط زمان حال است، جمله شرط از نوع اول است (رد گزینه «۴»). همچنین طبق معنی، جمله معلوم است و استفاده از فعل مجهول نادرست است (رد گزینه «۲»). فعل بعد از افعال وجهی باید به‌صورت ساده باشد (رد گزینه «۳»).

(گرامر)

۸۰- گزینه «۳»

(رحمت‌الله استیری)

ترجمه جمله: «برخورداری از مهارت‌های ارتباطی بسیار فراوان مرد جوان را قبل از مصاحبه نسبت به گرفتن شغل کاملاً مطمئن کرده بود.»

۱) ترسیده	۲) شرمنده
۳) مطمئن	۴) مفتخر

(واژگان)

۸۱- گزینه «۴»

(عمران نوری)

ترجمه جمله: «افراد محلی ادعا دارند که این منطقه به گواه تاریخ تنها جایی بوده است که در آن اقلیمی سازش‌پذیر به موجودات زنده امکان وجود داشتن داده است، موردی که امیدواری به امکان آن در جاهای دیگر وجود نداشته است.»

- (۱) بومی
(۲) عملی، کاربردی
(۳) ارزشمند
(۴) سازگار

(واژگان)

۸۲- گزینه «۲»

(عمران نوری)

ترجمه جمله: «دلیا بعد از اتمام تحصیلاتش به طبابت پرداخت با این امید که بتواند نیازهای پزشکی بخش‌های فقیرتر جامعه را برآورده کند.»

- (۱) خیریه
(۲) طبابت، پزشکی
(۳) فداکاری، تخصیص
(۴) شکست

نکته مهم درسی

به عبارت "practice medicine" به معنی «طبابت کردن» توجه کنید.

(واژگان)

۸۳- گزینه «۲»

(رحمت‌الله استیری)

ترجمه جمله: «مدیر که قول داده بود پروژه تعمیرات را حداقل ۳ هفته زودتر از برنامه به پایان برساند، از کارگران خواست تمام تلاششان را بکنند تا به آن هدف مشخص دست یابند.»

- (۱) الگو
(۲) برنامه
(۳) منبع
(۴) محصول

نکته مهم درسی

به ترکیب واژگانی "ahead of schedule" به معنای «جلوتر از برنامه» دقت کنید.

(واژگان)

۸۴- گزینه «۴»

(عمران نوری)

ترجمه جمله: «آیا موفق شده‌اید پاسخی از آن مردان جوانی که پلیس هفته گذشته دستگیر کرد، دریافت کنید؟»

- (۱) پاسخ دادن
(۲) شناسایی کردن
(۳) بخشیدن
(۴) استخراج یا دریافت کردن (اطلاعات یا واکنش)، حرف کشیدن

(واژگان)

۸۵- گزینه «۳»

(عقیل ممدی‌روش)

ترجمه جمله: «از بیماری‌هایی که از کمبود برخی از ویتامین‌ها ناشی می‌شوند با مصرف غذاهایی که حاوی این ویتامین‌ها هستند می‌توان پیشگیری کرد یا آن‌ها را درمان کرد.»

- (۱) وابسته بودن
(۲) به‌دست آوردن
(۳) حاوی بودن
(۴) ترجیح دادن

(واژگان)

۸۶- گزینه «۴»

(عقیل ممدی‌روش)

ترجمه جمله: «ویامیاکون در روسیه، یکی از سردترین شهرهای جهان است. این شهر به‌خاطر سرمای وحشتناکش حتی در اواسط تابستان مشهور است.»

- (۱) به‌طور محلی
(۲) به‌صورت منفی
(۳) به‌ندرت
(۴) به‌صورت وحشتناک

(واژگان)

۸۷- گزینه «۳»

(عقیل ممدی‌روش)

ترجمه جمله: «جو آلوده اطراف زمین اکنون گرمای خورشید را به دام می‌اندازد و نگه می‌دارد و باعث بالا رفتن دما می‌شود.»

- (۱) فرض کردن
(۲) تأیید کردن
(۳) احاطه کردن
(۴) شناختن

(واژگان)

ترجمه متن کلوزتست:

کاهش وزن عمدی به معنی از دست دادن حجم بدن در نتیجه تلاش برای بهبود تناسب اندام و سلامتی یا تغییر ظاهر از طریق لاغر شدن است. کاهش وزن در افرادی که دارای اضافه وزن هستند یا خیلی چاق‌اند، می‌تواند مشکلات سلامتی را کاهش داده، تناسب اندام را افزایش دهد و ممکن است شروع [ابتلا به] بیماری دیابت را به تأخیر بیندازد. کاهش وزن زمانی اتفاق می‌افتد که بدن انرژی بیش‌تری را حین فعالیت و متابولیسم نسبت به آن‌چه از مواد غذایی یا سایر مواد مغذی جذب می‌کند، مصرف کند. سپس بدن از ذخایر ذخیره‌شده چربی یا ماهیچه استفاده می‌کند که به تدریج منجر به کاهش وزن می‌شود. برای برخی از بازیگران عادی است که به‌دنبال کاهش وزن باشند تا به ظاهری که به‌نظرشان جذاب‌تر است، دست یابند.

۸۸- گزینه «۴»

(نوبه مبلغی)

- (۱) معالجه کردن
(۲) مرتب کردن، چیدن
(۳) تبدیل کردن
(۴) بهبود بخشیدن

(کلوزتست)

۸۹- گزینه «۳»

(نوبه مبلغی)

نکته مهم درسی

قبل و بعد از حروف ربط هم‌پایه‌ساز "and, but, or"، باید از ساختارهای یکسان استفاده کنیم. چون قبل از "or" از "to improve" استفاده شده، بعد از آن نیز باید از مصدر با "to" استفاده شود.

(کلوزتست)

۹۰- گزینه «۲»

(نوبه مبلغی)

نکته مهم درسی

جمله نیاز به یک حرف ربط و یک فعل دارد، گزینه‌های «۳» و «۴» فاقد فعل هستند. توجه داشته باشید که اسمی که ضمیر موصولی به آن اشاره می‌کند، نباید بعد از ضمیر موصولی تکرار شود، نه به‌صورت اسم و نه ضمیر (رد گزینه «۱»).

(کلوزتست)

۹۱- گزینه «۱»

(نوبه مبلغی)

نکته مهم درسی

در ساختار مقایسه‌ای تفضیلی (برتری)، از حرف اضافه "than" استفاده می‌شود. به عبارت "more energy" توجه داشته باشید.

(کلوزتست)

۹۲- گزینه «۱»

(نویس مبلغی)

(۲) صورانه

(۱) به صورت تدریجی

(۴) مؤدبانه

(۳) به طور تصادفی

(کلوز تست)

ترجمه متن درک مطلب ۱:

افرادی که در طول روز دچار خواب‌آلودگی بیش از حد هستند. ممکن است به یک بیماری به نام «نارکولپسی» مبتلا باشند. در حالی که پیش‌تر افراد ممکن است هنگام تماشای تلویزیون یا بعد از خوردن غذا احساس خواب‌آلودگی کنند، افراد مبتلا به خواب‌آلودگی شدید ممکن است در زمان‌های غیرمعمول یا خجالت‌آور به خواب روند. آن‌ها ممکن است هنگام غذا خوردن، صحبت کردن، دوش گرفتن و یا حتی رانندگی احساس خواب‌آلودگی کنند. مبتلایان به این بیماری به یکی از دو روش می‌توانند تحت تاثیر قرار گیرند. پیش‌تر این افراد در طول روز چندین بار احساس خواب‌آلودگی می‌کنند هرچند در بین این دوره‌های خواب‌آلودگی، دوره‌های هوشیاری را نیز تجربه می‌کنند. اقلیت دیگری از این افراد تقریباً همیشه احساس خواب‌آلودگی می‌کنند و فقط برای وقفه‌های کوتاهی هوشیار هستند.

اطلاعات موثقی درباره تعداد افرادی که دچار نارکولپسی هستند وجود ندارد. برخی تخمین‌ها نشان می‌دهد که این تعداد فقط در ایالات متحده به ۳۰۰۰۰۰ نفر می‌رسد. علت این بیماری هنوز مشخص نشده است، اگرچه تحقیقات اخیر نشان می‌دهد که این مشکل ممکن است ناشی از واکنش غیرمعمول سیستم دفاعی بدن انسان به فرآیندهای شیمیایی مغز باشد. در حال حاضر هیچ درمانی برای نارکولپسی وجود ندارد، بنابراین، مبتلایان به این بیماری فقط می‌توانند علائم خود را از طریق ترکیبی از مشاوره و مصرف دارو درمان کنند.

۹۳- گزینه «۱»

(تیمور، رممتی)

ترجمه جمله: «این متن اساساً چه موضوعی را مورد بحث قرار می‌دهد؟»

«مشکلی در عادات خوابیدن که برخی افراد آن را تجربه می‌کنند.»

(درک مطلب)

۹۴- گزینه «۳»

(تیمور، رممتی)

ترجمه جمله: «مرجع کلمه "others" در پاراگراف «۱» ... است.»

«افراد خواب‌آلوده (narcoleptics)»

(درک مطلب)

۹۵- گزینه «۴»

(تیمور، رممتی)

ترجمه جمله: «بر طبق متن، می‌توان گفت که ...»

«تعداد افرادی که دچار حالت خواب‌آلودگی شدید هستند نامشخص است.»

(درک مطلب)

۹۶- گزینه «۴»

(تیمور، رممتی)

ترجمه جمله: «کدام یک از گزینه‌های زیر بر طبق متن نادرست است؟»

«میل شدید به خواب‌آلودگی را می‌توان از طریق مشاوره و مصرف دارو درمان کرد.»

(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب ۲:

اگر در پیرامون خود به چیزهایی که در دوره‌ای از زندگی خود خریده‌ایم نگاه کنیم، درخواهیم یافت همه چیزهایی که در اختیار داریم لزوماً به‌خوبی استفاده نمی‌شوند. به عنوان مثال، تلفن هوشمندی را در نظر بگیرید که با خرید مدل جدیدتر دیگر آن را استفاده نکردیم. آن اقلام کم‌تر استفاده شده ممکن است برای برخی بی‌فایده به‌نظر برسند، اما برای برخی دیگر می‌توانند با ارزش باشند. با ظهور اینترنت، گروه‌های آنلاین روش‌هایی را برای کسب سود از طریق به اشتراک‌گذاری آن‌ها پیدا کرده‌اند. با استفاده از وب سایت‌ها و رسانه‌های اجتماعی که خرید و فروش کالاهای دست دوم را تسهیل می‌کنند، اکنون امکان محقق شدن اقتصاد اشتراکی از هر زمان دیگری آسان‌تر است. برای مثال، والدین اکنون می‌توانند لباس‌های بچه‌گانه فرزندانشان را که رشد کرده‌اند و دیگر آن‌ها را نمی‌پوشند، بفروشند تا مقداری از پولشان را دوباره به دست بیاورند.

همچنین، مشاغل به سودآوری اقتصاد اشتراکی پی برده‌اند و می‌خواهند با استفاده از این منابع کمتر استفاده شده سود کسب کنند. یک مدل تجاری که به سرعت محبوبیت آن افزایش یافته است، شرکت‌هایی را می‌بیند که برای مشتریان خود بستری آنلاین فراهم می‌کنند که در آن با ارائه‌کنندگان محصول یا خدمات خاصی در تماس هستند. برای مثال، برخی از شرکت‌ها مردم را تشویق می‌کنند که از اتومبیل شخصی خود به‌عنوان تاکسی استفاده کنند تا در وقت آزاد خود درآمد اضافه کسب نمایند.

این حرکت به سمت اقتصاد اشتراکی بدون انتقاد نیست. برای مثال، افراد مجبور نیستند از قوانین خاصی پیروی کنند و این می‌تواند به کیفیت پایین کالاها و خدمات و بالا رفتن خطر کلاهبرداری منجر شود. با این وجود، در جامعه مصرف‌گرایی که امروز در آن زندگی می‌کنیم، افزایش فرصت‌های فروش کالاهایی که به آن‌ها نیاز نداریم و کم‌تر از آن‌ها استفاده می‌کنیم می‌تواند تأثیرات منفی زیست‌محیطی را کاهش دهد.

۹۷- گزینه «۳»

(تیمور، رممتی)

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن چیست؟»

«رونق اقتصاد اشتراکی»

(درک مطلب)

۹۸- گزینه «۲»

(تیمور، رممتی)

ترجمه جمله: «مرجع کلمه "them" در پاراگراف «۱» ... است.»

«اقلام، کالاها (items)»

(درک مطلب)

۹۹- گزینه «۴»

(تیمور، رممتی)

ترجمه جمله: «بر طبق متن، می‌توان گفت که ...»

«خرید کالاهای دست دوم از طریق اینترنت با مشکلاتی مواجه است.»

(درک مطلب)

۱۰۰- گزینه «۱»

(تیمور، رممتی)

ترجمه جمله: «کدام یک از گزینه‌های زیر بهترین توصیف از نقش کلمه "Nevertheless" را در پاراگراف «۳» ارائه می‌دهد؟»

«بیان تضاد بین دو ایده (کلمه "nevertheless" مترادف کلمات "however" و "but" به معنی «اما» است. این کلمه در اینجا تضاد بین مشکل کیفیت پایین‌تر و ریسک بالای خرید کالاها در اینترنت در مقابل مزیت زیست‌محیطی آن را بیان می‌کند.)»

(درک مطلب)

۱۰۸- گزینه «۲»

(امیر زراندوز)

ابتدا ارزش گزاره‌های p, q, r را مشخص می‌کنیم:

$$p \equiv F, q \equiv T, r \equiv F$$

$$\begin{aligned} [\sim(p \Rightarrow q) \wedge (\sim r \vee q)] &\equiv \left[\sim \left(\frac{F \Rightarrow T}{T} \right) \wedge \left(\frac{T \vee F}{T} \right) \right] \\ &\equiv F \wedge T \equiv F \end{aligned}$$

تنها گزاره گزاره گزینه (۲) ارزش نادرست دارد.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۰۹- گزینه «۲»

(امیر زراندوز)

$$g(x) = \frac{|3x|}{x} = \begin{cases} 3, & x > 0 \\ -3, & x < 0 \end{cases}$$

$$x > 0 \Rightarrow f(x) = g(x) \Rightarrow x^2 - 2x = 3 \Rightarrow x^2 - 2x - 3 = 0$$

$$\Rightarrow (x-3)(x+1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=3 \Rightarrow y=3 \text{ (تق)} \Rightarrow A(3,3) \\ x=-1 \text{ (غق)} \end{cases}$$

$$x < 0 \Rightarrow f(x) = g(x) \Rightarrow x^2 - 2x = -3 \Rightarrow x^2 - 2x + 3 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = 4 - 4(1)(3) = 4 - 12 = -8 \Rightarrow \text{جواب ندارد.}$$

(ریاضی و آمار (۱) و (۲)، تابع، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۶ و ۳۰ تا ۳۴)

۱۱۰- گزینه «۱»

(امیر زراندوز)

$$f\left(\frac{3}{4}\right) = \left[\frac{3}{4} - \frac{\frac{5}{2}}{2} \right] - \left[\frac{3}{14} \right] \times \frac{3}{4} = (-2) - 3\left(\frac{3}{4}\right) = -2 - \frac{9}{4} = \frac{-17}{4}$$

$$f(1) = \left[1 - \frac{5}{2} \right] - \left[\frac{3}{14} \right] (1) = (-2) - 3 = -5$$

$$\Rightarrow f\left(\frac{3}{4}\right) - f(1) = \frac{-17}{4} + \frac{5}{1} = \frac{3}{4} = 0.75$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۱۱۱- گزینه «۱»

(علیرضا عبیدی)

$$D_f \cap D_g = \{1, 3, 5\}$$

ابتدا باید اشتراک دامنه‌ها را بنویسیم:

حال با تشکیل توابع $f+g$ و $f \times g$ داریم:

$$\begin{aligned} f \times g &= \{(1, 5 \times 2), (3, 4 \times 2), (5, 3 \times 6)\} \\ &= \{(1, 10), (3, 8), (5, 18)\} \end{aligned}$$

$$f + g = \{(1, 7), (3, 6), (5, 9)\}$$

$$D_{\frac{f \times g}{f+g}} = D_f \cap D_g - \{x \mid (f+g)(x) = 0\} = \{1, 3, 5\}$$

$$\Rightarrow \frac{f \times g}{f+g} = \left\{ \left(1, \frac{10}{7}\right), \left(3, \frac{8}{6}\right), (5, 2) \right\}$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۵ تا ۵۴)

۱۱۲- گزینه «۴»

(امیر زراندوز)

ابتدا به کمک نقاط A و B ، مقدار فروش را در ساعت $10/5$ به دست می‌آوریم و سپس با مقایسه با مقدار واقعی، مقدار خطا به دست می‌آید.

$$(A \begin{vmatrix} 9 \\ 120 \end{vmatrix}, B \begin{vmatrix} 11 \\ 210 \end{vmatrix}) \Rightarrow m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1} = \frac{210 - 120}{11 - 9} = \frac{90}{2} = 45$$

$$y - y_1 = m(x - x_1) \Rightarrow y - 120 = 45(x - 9) \xrightarrow{x=10/5}$$

$$y = 45(1/5) + 120 = 187/5$$

$$\Rightarrow e = |200 - 187/5| = 12/5$$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۶ تا ۷۰)

۱۱۳- گزینه «۴»

(علی شهبازی)

۶ نفر را به صورت روبه‌رو در نظر می‌گیریم: A, B, C, D, E, F برادر

متمم حالت «حداقل یکی از این ۲ برادر در صف باشند» می‌شود «هیچ کدام از ۲ برادر در صف نباشند».

$$6 \times 5 \times 4 \times 3 = 360 \quad \text{اول کل حالات را حساب می‌کنیم (بدون شرط):}$$

تعداد حالاتی که هیچ کدام از ۲ برادر در صف نباشند.

$$4 \times 3 \times 2 \times 1 = 24$$

$$360 - 24 = 336 \quad \text{پس تعداد حالات مطلوب برابر است با:}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۱۴- گزینه «۱»

(نسترن صمدی)

A : پیشامد اینکه مجموع سه عدد رو شده بیشتر از ۴ باشد.

A' : پیشامد اینکه مجموع سه عدد رو شده کوچکتر یا مساوی ۴ باشد.

$$A' = \{(1,1,1), (1,1,2), (1,2,1), (2,1,1)\}$$

$$\Rightarrow P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{4}{6 \times 6 \times 6} = \frac{1}{54}$$

$$\Rightarrow P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{1}{54} = \frac{53}{54}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۲۷)

۱۱۵- گزینه «۴»

(علیرضا عبیدی)

مقدار a در نمودار برابر است با انحراف معیار:

انحراف معیار $a = \sigma$

$$\bar{x} = \frac{13+13+14+14+11+15+16+16}{8} = \frac{112}{8} = 14$$

$$\sigma^2 = \frac{(16-14)^2 + (16-14)^2 + (15-14)^2 + (11-14)^2 + (13-14)^2 + (13-14)^2}{8}$$

$$= \frac{4+4+1+9+1+1}{8} = \frac{20}{8} = 2.5$$

$$\sigma = \sqrt{2.5} \Rightarrow a^2 = \sigma^2 = 2.5$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۳)

(علیرضا عبیدی)

۱۲۰- گزینه «۱»

با ساده کردن هر عدد به صورت جداگانه داریم:

$$6^4 = (2 \times 3)^4 = 2^4 \times 3^4$$

$$(0/75)^5 = \left(\frac{3}{4}\right)^5 = \frac{3^5}{(2^2)^5} = \frac{3^5}{2^{10}}$$

$$(32)^3 = (2^5)^3 = 2^{15}$$

$$(0/25)^4 = \left(\frac{1}{4}\right)^4 = \frac{1}{(2^2)^4} = \frac{1}{2^8}$$

$$\left(\frac{3}{4}\right)^{-3} = \left(\frac{4}{3}\right)^3 = \frac{(2^2)^3}{3^3} = \frac{2^6}{3^3}$$

$$(12)^{-3} = (3 \times 4)^{-3} = (3 \times (2^2))^{-3} = \frac{1}{3^3 \times 2^6}$$

$$\Rightarrow \frac{2^4 \times 3^4 \times 3^5 \times 2^{15} \times 2^6}{2^{10} \times 2^8 \times 3^3 \times 3^3 \times 2^6} = \frac{2^{25} \times 3^9}{2^{24} \times 3^6} = 2 \times 3^3 = 54$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

اقتصاد

(فاطمه میاتی)

۱۲۱- گزینه «۱»

الف) ذخایر معدنی با وجود فراوان بودن در کره زمین به دلیل ناشناخته بودن بسیاری از این ذخایر و نیز محدود بودن دانش فنی بشر، محدود است. ب) یکی از علت‌های توجه اسلام به اقتصاد، اهمیت روزافزون مسائل اقتصادی در اجتماع و حیات جمعی انسان‌ها و تأثیر عوامل اقتصادی بر همه جنبه‌های زندگی فرد، خانواده و جامعه اعم از اجتماعی، سیاسی و فرهنگی است. ج) انسان نسبت به سایر عوامل تولید از اهمیت خاصی برخوردار است و به عنوان برترین عامل تولید به‌شمار می‌رود؛ زیرا وظیفه ترکیب سایر عوامل تولید را نیز برعهده دارد.

د) در تکمیل فرم اظهارنامه مالیاتی، تولیدکنندگان سود اقتصادی (ویژه) خود را درج می‌کنند.

ه) وقتی که در بازار قیمت از سطح قیمت تعادلی بالاتر برود، «مازاد عرضه (کمبود تقاضا)» به‌وجود می‌آید و چون گروهی از تولیدکنندگان موفق نمی‌شوند کالایشان را بفروشند، حاضر خواهند بود آن را با قیمتی پایین‌تر به فروش برسانند، در نتیجه قیمت پایین می‌آید. این کاهش قیمت تا برقراری تعادل در بازار ادامه می‌یابد.

و) فعالیت‌هایی که از بازار عبور کنند، یعنی تولیدکننده در مقابل دریافت پول، آن کالا یا خدمت را به مصرف‌کننده تحویل دهد، در محاسبات تولید کل منظور می‌شوند. با این شرط، فعالیت تولیدی زنان در مزرعه‌ها در تولید کل کشور محاسبه می‌شود ولی فعالیت تولیدی آنان در خانه و کالاهای و خدماتی که به‌صورت غذا، بهداشت و تربیت فرزندان تولید می‌کنند در تولید کل کشور محاسبه نمی‌شود.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۹، ۱۰، ۱۷، ۱۸، ۲۶، ۲۷، ۲۹، ۳۵، ۳۶، ۳۷ و ۴۱)

(علی شعرابی)

۱۱۶- گزینه «۳»

اول a_n و a_p را حساب می‌کنیم:

$$n = 10 \xrightarrow{\text{ضابطه زوج‌ها}} a_n = kn + 5 \Rightarrow a_{10} = 10k + 5$$

$$n = 7 \xrightarrow{\text{ضابطه فردها}} a_n = kn^2 - n \Rightarrow a_7 = 49k - 7$$

در معادله قرار می‌دهیم:

$$a_{10} + a_7 = 175 \Rightarrow 10k + 5 + 49k - 7 = 175$$

$$\Rightarrow 59k = 177 \Rightarrow k = 3$$

جمله ششم برابر است با:

$$n = 6 \xrightarrow{\text{ضابطه زوج‌ها}} a_n = 3n + 5 \Rightarrow a_6 = 3 \times (6) + 5 = 23$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای قطبی، صفحه‌های ۵۲ تا ۶۰)

۱۱۷- گزینه «۳»

(معمیرضا سپوری)

با توجه به فرمول مجموع n جمله ابتدایی دنباله حسابی، ابتدا قدر نسبت دنباله را به‌دست می‌آوریم.

$$S_n = \frac{n}{2} [2a_1 + (n-1)d] \Rightarrow S_{10} = \frac{10}{2} [2(-2) + (10-1)d] = 70$$

$$\frac{1}{1} (-4 + 9d) = \frac{70}{14} \Rightarrow -4 + 9d = 14 \Rightarrow 9d = 18 \Rightarrow d = 2$$

$$d = a_p - a_1 \Rightarrow 2 = 3k - 1 - (-2)$$

$$\Rightarrow 2 = 3k + 1 \Rightarrow 3k = 1 \Rightarrow k = \frac{1}{3}$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای قطبی، صفحه‌های ۶۱ تا ۷۲)

۱۱۸- گزینه «۱»

(معمیرضا سپوری)

ابتدا جمله دوم دنباله را نوشته و سپس نسبت مشترک دنباله را به دست می‌آوریم.

$$n = 1 \Rightarrow t_2 = -4t_1 \Rightarrow t_2 = -4 \times \frac{3}{4} = -3$$

$$r = \frac{t_2}{t_1} = \frac{-3}{\frac{3}{4}} = -4$$

$$: \frac{3}{4}, -3, \dots \Rightarrow t_1 = \frac{3}{4}, r = -4, t_n = -48, n = ?$$

$$t_n = t_1 r^{n-1} \Rightarrow -48 = \frac{3}{4} (-4)^{n-1} \Rightarrow -64 = (-4)^{n-1}$$

$$\Rightarrow (-4)^3 = (-4)^{n-1} \Rightarrow n-1 = 3 \Rightarrow n = 4$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۵)

۱۱۹- گزینه «۱»

(معمیرضا سپوری)

عدد مورد نظر را a فرض کرده، خواهیم داشت:

$$\sqrt{a} = 2\sqrt{5} \xrightarrow{\text{بهار توان ۲}} a = 20$$

$$2^3 < 20 < 3^3 \Rightarrow \sqrt[3]{2^3} < \sqrt[3]{20} < \sqrt[3]{3^3} \Rightarrow 2 < \sqrt[3]{20} < 3$$

(ریاضی و آمار، (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۴)

۱۲۲- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

تولید خالص داخلی = تولید خالص داخلی سرانه جمعیت

$$\Rightarrow \text{تولید خالص داخلی} = \frac{3}{2} = 50,000,000$$

$$\Rightarrow \text{میلیون ریال } 160 = \text{ریال } 160,000,000 = \text{تولید خالص داخلی}$$

$$\text{ارزش مواد غذایی} = \frac{1}{3} \times \text{هزینه استهلاک}$$

$$\text{میلیون ریال } 20 = \frac{1}{3} \times 60 = \text{هزینه استهلاک}$$

$$\text{هزینه استهلاک} - \text{تولید ناخالص داخلی} = \text{تولید خالص داخلی}$$

$$\Rightarrow \text{هزینه استهلاک} + \text{تولید خالص داخلی} = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

$$\Rightarrow \text{میلیون ریال } 180 = 160 + 20 = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

$$X = \text{ارزش ماشین آلات}$$

$$\frac{X}{4} = \text{ارزش خدمات ارائه شده}$$

$$\text{ارزش مواد غذایی} + \text{ارزش خدمات ارائه شده} + \text{ارزش ماشین آلات} = \text{تولید ناخالص داخلی}$$

$$180 = X + \frac{X}{4} + 60 \Rightarrow 120 = \frac{5X}{4}$$

$$\Rightarrow X = \frac{120 \times 4}{5} = 96 = \text{میلیون ریال}$$

نکته: ارزش کالاهای واسطه‌ای در تولید کل جامعه، محاسبه نمی‌شوند.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۶)

۱۲۳- گزینه «۱»

(علیرضا رضایی)

$$\text{الف) میلیون تومان } 1,650 = 150 \times 11 = \text{درآمد سالانه بنگاه}$$

$$\text{هزینه‌های مستقیم سالانه بنگاه} = (9 \times 2 \times 12) + 95 + 720 + \left(\frac{1}{6} \times 720\right)$$

$$\text{میلیون تومان } 1,151 = 216 + 95 + 720 + 120 =$$

$$\text{هزینه‌های مستقیم} - \text{درآمد} = \text{سود حسابداری}$$

$$\Rightarrow \text{میلیون تومان } 499 = 1,650 - 1,151 = \text{سود حسابداری}$$

ب) در تکمیل فرم اظهارنامه مالیاتی، تولیدکنندگان سود اقتصادی (ویژه) خود را درج می‌کنند.

$$\text{هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم} - \text{درآمد} = \text{سود اقتصادی}$$

$$\text{میلیون تومان } 300 = 25 \times 12 = \text{هزینه غیرمستقیم سالانه}$$

$$\Rightarrow \text{میلیون تومان } 199 = 1,650 - (1,151 + 300) = \text{سود اقتصادی}$$

(اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱۲۴- گزینه «۴»

(فاطمه هیاتی)

$$= \text{افزایش قیمت‌ها در سال دوم (تورم در سال دوم الف)}$$

$$\text{تولید در سال دوم به قیمت پایه} - \text{تولید در سال دوم به قیمت جاری}$$

$$= 1875 - 1750 = 125 = \text{هزار میلیارد ریال}$$

$$= \text{افزایش قیمت‌ها در سال سوم (تورم در سال سوم)}$$

$$\text{تولید در سال سوم به قیمت پایه} - \text{تولید در سال سوم به قیمت جاری}$$

$$= 2150 - 2000 = 150 = \text{هزار میلیارد ریال}$$

= افزایش تولید کل ناشی از افزایش میزان تولید در سال دوم (ب)

تولید در سال پایه - تولید در سال دوم به قیمت پایه

$$= 1750 - 1750 = 50 = \text{هزار میلیارد ریال}$$

= افزایش تولید کل ناشی از افزایش میزان تولید در سال سوم

تولید در سال پایه - تولید در سال سوم به قیمت پایه

$$= 2000 - 1700 = 300 = \text{هزار میلیارد ریال}$$

ج) اعداد مربوط به افزایش قیمت‌ها همان اعداد مربوط به تورم است که در

همان قسمت الف محاسبه شده‌اند.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۸)

۱۲۵- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)

$$\frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت کشور}} = \text{درآمد سرانه ملی} \Rightarrow 1050 = \frac{\text{درآمد ملی}}{1,300,000}$$

$$\Rightarrow \text{دولار } 1,365,000,000 = 1,300,000 \times 1050 = \text{درآمد ملی}$$

$$= 1,365 = \text{میلیون دلار}$$

درآمد صاحبان املاک و مستغلات همان اجاره‌بها است.

$$\text{میلیون دلار } 107 = \frac{1}{3} \times 321 = \text{اجاره‌بها}$$

$$\text{درآمد صاحبان املاک و مستغلات} + \text{دستمزدها} = \text{درآمد ملی}$$

$$\text{درآمد صاحبان مشاغل آزاد} + \text{سود شرکت‌ها و مؤسسات} +$$

$$\text{درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه)} +$$

$$\text{قیمت خدمات سرمایه} = 120 + 107 + 380 + 321 + 1,365 =$$

$$\text{قیمت خدمات سرمایه} = 928 + 1,365 =$$

$$\Rightarrow \text{میلیون دلار } 437 = 1,365 - 928 = \text{قیمت خدمات سرمایه}$$

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۶)

۱۲۶- گزینه «۳»

(فاطمه هیاتی)

الف) انقلاب دریانوردی ایرانیان و مسلمانان در قرون ۱۲ و ۱۳ میلادی و سپس اروپاییان در قرن ۱۵، موجب شد هزینه‌های تجارت نه تنها در داخل مرزها بلکه در خارج از آن نیز کاهش یابد.

ب) در فضای رقابتی، فقط کسانی برنده می‌شوند که ضمن شناسایی و افزایش توانمندی‌های تولیدی خود (مزیت نسبی)، فرصت‌های بین‌المللی را نیز به‌خوبی بشناسند و با هوشمندی و کوشش فراوان و افزایش همکاری‌های دوجانبه بین‌المللی از آن‌ها بهره‌مند شوند.

ج) اصول ۵۱ تا ۵۵ قانون اساسی با عنوان امور مالی دولت به مباحثی چون دریافت‌ها و درآمدهای دولت، بحث بودجه و نهادهای تصویب‌کننده و ناظر بر حسن اجرای آن می‌پردازند.

د) دوره سازندگی اقتصادی در دهه دوم انقلاب اسلامی شکل گرفت.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۳۲ و ۱۳۶)

۱۲۷- گزینه «۲»

(فاطمه فهیمیان)

= میزان افزایش قیمت (تورم) در سال دوم
تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم - تولید کل به قیمت جاری در سال دوم
تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم = ۵۱۵۰ - ۲۲۰
تولید کل به قیمت ثابت در سال دوم $\Rightarrow$
هزار میلیارد ریال $۴,۹۳۰ = ۵۱۵۰ - ۲۲۰$
= میزان افزایش قیمت (تورم) در سال سوم
تولید کل به قیمت ثابت در سال سوم - تولید کل به قیمت جاری در سال سوم
تولید کل به قیمت جاری در سال سوم = ۶۶۰۰ - ۵۵۰
تولید کل به قیمت جاری در سال سوم
هزار میلیارد ریال $۷,۱۵۰ = ۶۶۰۰ + ۵۵۰$
افزایش مقدار تولید در یک سال (ب)
تولید کل به قیمت ثابت در سال پایه - تولید کل به قیمت ثابت در سال مورد نظر
افزایش مقدار تولید در سال دوم
هزار میلیارد ریال $۴۳۰ = ۴,۹۳۰ - ۴,۵۰۰$
افزایش مقدار تولید در سال سوم
هزار میلیارد ریال $۲,۱۰۰ = ۶,۶۰۰ - ۴,۵۰۰$
(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۸)

۱۲۸- گزینه «۲»

(فاطمه فهیمیان)

(الف) در سطح قیمت بالاتر از قیمت تعادلی، در بازار با مازاد عرضه روبه‌رو می‌شویم؛ زیرا به دلیل گران بودن کالا، تولیدکنندگان که به دنبال کسب سود بیش‌ترند، به تولید بیش‌تر می‌پردازند؛ در حالی که مصرف‌کنندگان به خرید و مصرف این کالای گران به آن مقدار تمایل نشان نمی‌دهند.
در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی، مصرف‌کنندگان به دلیل ارزان بودن کالا، مایل به خرید تعداد واحد بیش‌تری از کالا هستند. در این حالت در بازار این کالا، کمبود عرضه یا مازاد تقاضا وجود دارد. زیرا به دلیل ارزان بودن کالا، تقاضا برای آن زیاد است. در حالی که تولیدکنندگان برای تولید آن کالا به آن مقدار، انگیزه کافی ندارند؛ در نتیجه تولید و عرضه آن کم می‌شود.
(ب) دارو یک کالای ضروری است، در نتیجه کشش قیمتی تقاضا برای دارو کم، شیب منحنی تقاضا زیاد خواهد بود؛ یعنی عکس‌العمل مصرف‌کننده در برابر قیمت کم است.
(ج) بازار محصولاتی چون ماکارونی رقابتی
فروشنندگان آثار هنری در نمایشگاه‌ها و حراجی‌ها، مزایده برگزار می‌کنند.
شرکت پخش و پالایش فراورده‌های نفتی: انحصاری (از یک سو تنها خریدار و از سوی دیگر تنها فروشنده محصولات نفتی است).
(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۸)

۱۲۹- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

$\frac{1}{2}$ = سهم دهک اول - سهم دهک سوم
 $\frac{1}{3}$ = سهم دهک اول $\Rightarrow \frac{1}{2}$ = سهم دهک اول - $\frac{1}{3}$
 $\frac{1}{6}$ = سهم دهک دوم - سهم دهک ششم
 $\frac{1}{2}$ = سهم دهک دوم $\Rightarrow \frac{1}{6}$ = سهم دهک دوم - $\frac{1}{2}$
 $\frac{1}{8}$ = سهم دهک پنجم - سهم دهک هشتم
 $\frac{1}{15}$ = سهم دهک هشتم $\Rightarrow \frac{1}{8} = \frac{1}{15}$ - سهم دهک هشتم
 $\frac{1}{16}$ = سهم دهک هفتم - سهم دهک دهم
 $\frac{1}{28}$ = سهم دهک دهم $\Rightarrow \frac{1}{16} = \frac{1}{28}$ - سهم دهک دهم
(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۳۰- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

واحد پولی $۶۰۰ = \frac{3}{4} \times ۸۰۰$ = ارزش پولی مسکوکات
سپرده دیداری + سپرده غیردیداری + اسکناس + مسکوکات + قرض الحسنه = نقدینگی
سپرده دیداری + سپرده غیردیداری $۴۲۳۰ = ۷۵۰ + ۶۰۰ + ۸۰۰ +$
 $\Rightarrow$ $۴۲۳۰ - (۷۵۰ + ۶۰۰ + ۸۰۰) =$ سپرده دیداری + سپرده غیردیداری
واحد پولی $۲۰۸۰ = ۴۲۳۰ - ۲۱۵۰$
سپرده غیردیداری + ارزش پولی موجودی حساب‌های قرض‌الحسنه = شبه پول
سپرده غیردیداری $۱۶۳۰ = ۷۵۰ +$
واحد پولی $۸۸۰ = ۱۶۳۰ - ۷۵۰$ = سپرده غیردیداری $\Rightarrow$
سپرده پس‌انداز + سپرده مدت‌دار = سپرده غیردیداری
سپرده پس‌انداز $۵۶۰ = ۸۸۰ -$ $\Rightarrow$
واحد پولی $۳۲۰ = ۵۶۰ - ۸۸۰$ = سپرده پس‌انداز $\Rightarrow$
(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۶۰ و ۶۵)

۱۳۱- گزینه «۲»

(نسرین یعفری)

(الف) «توزیع عادلانه درآمدها» و «کاهش شاخص دهک‌ها» و «افزایش امید به زندگی» از شاخص‌های توسعه می‌باشند.
(ب) نرخ باسواد بزرگسالان در نروژ: حدود ۱۰۰ درصد
تولید ناخالص داخلی سرانه در نروژ: ۶۲۴۴۸ دلار است.
امید به زندگی در موزامبیک: ۵۵/۱ سال
تولید ناخالص داخلی سرانه در موزامبیک: ۱۰۷۰ دلار است.
نتیجه: سطح پایین توسعه در کشور موزامبیک با سطح پایین رشد در این کشور هماهنگی دارد. همچنین سطح بالای توسعه در کشور نروژ با سطح بالای رشد در این کشور هماهنگی دارد. هماهنگی سطح توسعه و سطح رشد در مورد بیشتر جوامع امروزی صادق است.

(پ) $\frac{10}{5} = 2$ = درآمد سرانه کشور A به دلار

$\frac{30}{10} = 3$ = درآمد سرانه کشور B به دلار

چون کشور B درآمد سرانه بیش‌تری نسبت به کشور A دارد، رشد آن نیز بیش‌تر از کشور A است. اما در مورد توسعه کشور B نمی‌توان اظهار نظر قطعی کرد.

(اقتصاد، رشد، توسعه و پیشرفت، صفحه‌های ۷۹ تا ۸۱)

۱۳۲- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

هر کشور نیمی از منابع خود را (۲۵۰ واحد) صرف تولید هر کدام از این محصولات می‌کند.
کشور B برای تولید هر دستگاه رایانه ۲ واحد از منابع خود را مصرف می‌کند و برای تولید هر تن گندم نیازمند ۱۰ واحد از منابع است، بنابراین با ۲۵۰ واحد منبع می‌تواند سالانه ۱۲۵ دستگاه رایانه $(\frac{250}{2} = 125)$ و ۲۵ تن گندم $(\frac{250}{10} = 25)$ تولید کند.

(فاطمه فویمیان)

۱۳۴- گزینه «۳»

(الف) $\frac{25}{100} \times 110,000,000 =$ مالیات ماهانه پرداختی فرد

ریال $= 27,500,000$

(ب) مالیات ماهانه - درآمد ماهانه = مانده خالص ماهانه

ریال $82,500,000 = 110,000,000 - 27,500,000 =$ مانده خالص ماهانه

$12 \times$ مانده خالص ماهانه = مانده خالص سالانه

ریال $990,000,000 = 82,500,000 \times 12 =$

(اقتصاد، بورجه و امور مالی دولت، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

(فاطمه فویمیان)

۱۳۵- گزینه «۱»

(الف) عبارت صورت سؤال به هدف «رشد و پیشرفت اقتصادی» از جمله اهداف اقتصادی دولت اشاره دارد.

(ب) افزایش در مخارج جاری یا عمرانی دولت و کاهش در نرخ‌های مالیاتی یا پایه‌های مالیاتی (سیاست مالی انبساطی) بهترین راه تحریک تقاضای کل است که در مواقع رکود می‌تواند رونق را به بازار برگرداند.

(ج) دیوان محاسبات مستقیماً زیر نظر مجلس شورای اسلامی است. این دیوان وظیفه دارد که به کلیه حساب‌های وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات، شرکت‌های دولتی و سایر دستگاه‌هایی که به نحوی از بودجه کل کشور استفاده می‌کنند، رسیدگی کرده تا هیچ هزینه‌ای از محل اعتبارات مصوب تجاوز نکنند و هر وجهی در محل خود به مصرف برسد.

(د) موارد صورت سؤال به ترتیب به مالیات بر دارایی و ثروت، مالیات بر درآمد و مالیات بر فروش اشاره دارند.

(ه) موارد صورت سؤال به ترتیب به هزینه‌های اداری، هزینه‌های کارکنان، پرداخت‌های انتقالی، سرمایه‌گذاری‌های مولد و سرمایه‌گذاری‌های اجتماعی اشاره دارد.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۹۲، ۹۵، ۱۰۰، ۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۶ و ۱۰۷)

زبان و ادبیات فارسی (اختصاصی)

(عارف‌سارادت طباطبایی نژاد)

۱۳۶- گزینه «۱»

نثر مرصادالعباد گاه ساده و گاه دارای سجع و موازنه است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵، ۱۶، ۱۷ و ۱۹)

(ابوزر اعمری)

۱۳۷- گزینه «۳»

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «جدال بر سر شعر کهنه و نو» مربوط به دوره اول و «رواج شعر نو حماسی» مربوط به دوره سوم است.

گزینه «۲»: «سرخوردگی و یأس در میان روشنفکران و شعرا» مربوط به دوره سوم و «آزادی بیشتر فضای سیاسی» مربوط به دوره دوم است.

گزینه «۳»: هر دو مورد مربوط به دوره دوم است. دقت شود که «شروع شعر نو تغزلی» در دوره دوم بوده است و این نوع شعر در دوره سوم به یکی از گسترده‌ترین جریان‌ها تبدیل شد.

گزینه «۴»: «رواج جریان سمبولیسم اجتماعی» مربوط به دوره سوم است. بعد از تشکیل کنگره نویسندگان و شاعران در دوره دوم بود که شیوه نیما در کنار شیوه سنتی رواج یافت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

کشور A برای تولید هر دستگاه رایانه ۸ واحد از منابع کشورش را باید مصرف کند ولی تولید هر تن گندم در این کشور نیازمند استفاده از ۲ واحد از منابع است، بنابراین با ۲۵۰ واحد منبع می‌تواند سالانه تقریباً ۳۱ دستگاه رایانه $(\frac{250}{8} = 31/25)$ و ۱۲۵ تن گندم $(\frac{250}{2} = 125)$ تولید کند.

کشور	رایانه	گندم
B	۱۲۵ دستگاه	۲۵ تن
A	۳۱ دستگاه	۱۲۵ تن

مشخص است تولید گندم در کشور B در مقایسه با کشور A هزینه بیشتری می‌برد و در مورد رایانه نیز وضع برعکس است. بنابراین بر اساس اصل مزیت مطلق کشور B باید به تولید رایانه بپردازد و گندم مورد نیاز خود را از کشور A وارد کند. همچنین کشور A باید به تولید گندم بپردازد و رایانه مورد نیاز خود را از کشور B وارد کند.

(اقتصاد، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۴ و ۱۱۵)

۱۳۳- گزینه «۳»

(نسرین بعفری)

(الف) بورس با بررسی و شفاف‌سازی اطلاعات مالی شرکت‌ها و قیمت‌گذاری سهام و اوراق بهادار تا حدودی از نوسان شدید قیمت‌ها جلوگیری می‌کند. (ب) اولین کار برای سرمایه‌گذاری در بورس گرفتن شناسه معاملاتی با مراجعه به یکی از کارگزاری‌ها است.

تعیین مبلغ برای سرمایه‌گذاری در سهام به عهده خریدار می‌باشد. برگه سهم از طرف فروشنده به منظور تضمین و همین‌طور برای تأمین مالی به خریدار داده می‌شود.

(پ) براساس قانون، بانک‌ها به دو طریق می‌توانند کسب درآمد کنند:

(۱) «به صورت مستقیم»: از طریق سرمایه‌گذاری در طرح‌های تولیدی و عمرانی
(۲) «به صورت غیرمستقیم»: اعطای تسهیلات مالی به اشخاص تحت ۱۱ عقد اسلامی مجاز

(ت) مهم‌ترین مشکل پول فلزی «محدود بودن میزان طلا و نقره در دسترس بشر» بود؛ چرا که با «افزایش تولیدات و مبادلات» به پول بیشتری نیاز بود.

(ث) نرخ افزایش حقوق را باید با نرخ تورم مقایسه کنیم تا پی‌ببریم افزایش حقوق، اسمی یا واقعی است؟ در آغاز باید نرخ تورم را به دست آوریم.

$100 \times \frac{\text{شاخص قیمت‌های آغاز سال} - \text{شاخص قیمت‌های پایان سال}}{\text{شاخص قیمت‌های آغاز سال}} =$ نرخ تورم

$$\text{نرخ تورم} = \frac{4200 - 3500}{3500} \times 100$$

$$\text{نرخ تورم} = 20\%$$

نرخ تورم ۲۰٪ است ولی نرخ افزایش حقوق کارمندان ۱۵٪ است، پس حقوق کارمندان و قدرت خرید آنان در واقع ۵٪ کاهش یافته است.

$$(5\% = 15\% - 20\%)$$

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۳۸، ۵۴، ۶۰، ۶۸، ۶۹، ۷۳، ۷۴ و ۷۵)

۱۳۸- گزینه ۲»

(ابوزر احمدی)

موارد نادرست:

تا حدود نیمه دوم قرن پنجم و اوایل قرن ششم، شعر پارسی همچنان تحت تأثیر سبک سامانی و غزنوی بود.

تحولی که سنایی و انوری در غزل ایجاد کردند، باعث شد در قرن هفتم شاعران بزرگی در غزل ظهور کنند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۱ و ۸۲)

۱۳۹- گزینه ۱»

(عارف‌ه سادات طباطبایی نژاد)

ای قلم: سید اشرف‌الدین گیلانی

خداوندنامه: نظم

سرگذشت حاجی بابای اصفهانی: جیمز موریه

قلب مادر: ایرج میرزا

تاریخ تطور نظم فارسی: ملک‌الشعراى بهار

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۱۴۰- گزینه ۱»

(فرهار علی نژاد)

شعر فارسی در قرن چهارم به دست رودکی بنیاد نهاده شد؛ به همین سبب او را «پدر شعر فارسی» نام نهاده‌اند.

سبک شعر دوره سلجوقی را باید بینابین نام نهاد؛ زیرا ویژگی‌های هر دو سبک عراقی و خراسانی در آن دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۳ و ۶۲)

۱۴۱- گزینه ۳»

(عارف‌ه سادات طباطبایی نژاد)

د کاربرد اشعار ضعیف در متن کتب نثر، ذیل ویژگی‌های ادبی نثر سبک هندی ذکر شده است.

ه) نگارش فرهنگ‌ها در این دوره رواج یافت.

(علوم و فنون ادبی (۲)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۱۴۲- گزینه ۴»

(عارف‌ه سادات طباطبایی نژاد)

بیت گزینه ۴» به سبک عراقی سروده شده و مفهوم اشک ریختن در راه عشق در آن آمده است.

در سایر گزینه‌ها، توجه به دنیای بیرون (وصف طبیعت)، دعوت به خوش‌باشی و سخن گفتن از معشوقی زمینی، از ویژگی‌های سبک خراسانی است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۶۳، ۸۴ و ۸۵)

۱۴۳- گزینه ۱»

(عارف‌ه سادات طباطبایی نژاد)

معنای صحیح واژگان بدین صورت است:

دیچور: تاریک / حلم: صبر / نفعه: بوی خوش

(علوم و فنون ادبی (۳)، واژگان، ترکیبی)

۱۴۴- گزینه ۱»

(مفسر فدایی - شیراز)

«تاب» ایهام تناسب دارد: ۱- تابش، نور ۲- گرما و حرارت، که در این معنا با «آتش» تناسب دارد. / «پرتو [خورشید] رخ» استعاره مکنیه و «آتش اندیشه دل» استعاره از عشق / «تابش و روشنایی یافتن چهره معشوق از آتش دل (عشق)» حسن تعلیل دارد. / «خورشید رخ» تشبیه بلیغ است.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۴۵- گزینه ۲»

(سیرعلیرضا احمدی)

سر راه گرفتن (مسدود کردن) وجه شبه این تشبیه است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه ۲۸)

۱۴۶- گزینه ۳»

(مهمیر مهری)

تشبیه: «ابرو» به «کمان» تشبیه شده است. / جناس ناهمسان: «کشد» و «کُشد»، «کشد» و «کشند» / ایهام تناسب: مردم: ۱- انسان‌ها ۲- مردمک چشم، که در این معنا با «ابرو» تناسب دارد. / ایهام: پیوسته: ۱- متصل ۲- همیشه

(علوم و فنون ادبی (۱)، (۲) و (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۴۷- گزینه ۲»

(مهمیر مهری)

استعاره: «باریدن خون از چشم» استعاره مکنیه است. / جناس: «دیده» اول: صفت مفعولی به معنای دیده شده، «دیده» دوم: چشم (جناس تام) / مجاز: «خون» مجاز از کشتن / کنایه: «سپر بر آب انداختن»: کنایه از تسلیم بودن و تواضع است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، (۲) و (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۴۸- گزینه ۴»

(مهمیر مهری)

استعاره: «فتنه مستان» استعاره از محبوب و معشوق / فاقد لف و نشر

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تضاد: افتان و خیزان / ایهام: همت: ۱- کوشش و پشتکار ۲- دعای از صمیم قلب

گزینه «۲»: اغراق: بزرگ‌نمایی در حسن و جمال معشوق / حسن تعلیل: شاعر دلیل شکل‌گیری هاله دور ماه را به شکلی ادبی، مرتبط با خوبی و زیبایی معشوق دانسته که دلیلی غیرواقعی است.

گزینه «۳»: اسلوب معادله: مصراع دوم در حکم تصدیقی برای مصراع نخست بوده و می‌توان بین آن‌ها تساوی برقرار دانست. / تناقض: «حاصل دادن نخل بی‌برگ» تناقض است.

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و بریع، ترکیبی)

۱۴۹- گزینه ۳»

(مفسر فدایی - شیراز)

«خوناب» استعاره از اشک (استعاره مصرحه) / «کام دل» اضافه استعاری (استعاره مکنیه) است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «آبروی گل را بردن (ضمناً روی گل نیز تشخیص است) توسط گل رخسار معشوق» استعاره مکنیه و تشخیص است. / فاقد استعاره مصرحه

گزینه «۲»: «لعل» استعاره از لب است (استعاره مصرحه) / فاقد استعاره مکنیه

گزینه «۴»: فاقد استعاره

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، صفحه‌های ۷۳ و ۷۴)

۱۵۰- گزینه «۱»

(ممید مهرشی)

بیت «ب»: ایهام: بدبینی: ۱- بدگمانی ۲- بینایی ضعیف (بد دیدن)

بیت «ه»: مجاز: «خط» مجاز از حکم

بیت «ج»: کنایه: خاک بر سر کردن

بیت «الف»: لف و نشر: ز: لف ۱، آهن: لف ۲، مهر: نشر ۱، کین: نشر ۲

بیت «د»: تضاد: «کفر» و «دین»، «بیت‌الحرام» و «بتخانه»

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، بیان و برع، ترکیبی)

۱۵۱- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا امیری)

تار در دو معنای «تار مو» و «ساز» استفاده شده است (جناس تام) / چنگ در

دو معنای «دست» و «ساز» استفاده شده است (جناس تام) / «در» و «سر»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «جام» و «جم» و «سیر» و «سر» جناس دارند.

گزینه «۲»: «بلی» و «بلا» جناس دارند.

گزینه «۴»: «گرد» و «گرد» و «میخ» و «تیخ» جناس دارند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، برع لفظی، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۱۵۲- گزینه «۴»

(ممید مهرشی)

قافیه نخست: «خلل» و «بدل» / فاقد قافیه دوم: «گیرد» و «گردد» قافیه

نمی‌شوند، زیرا تنها در حروف الحاقی «د» مشترکند و حرف اصلی یکسانی

ندارند

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قافیه نخست: «باز» در مصراع اول به معنای «دوباره» و «باز»

در مصراع دوم به معنای «گشوده» / قافیه دوم: «القِصه» و «عَصه» که به

دلیل داشتن حرف الحاقی «ه» تفاوت در مصوت‌های کوتاه این دو کلمه،

عیب به‌شمار نمی‌آید.

گزینه «۲»: قافیه نخست: «سود» و «زود» / قافیه دوم: «ما» و «را» (کلمه

«شیخ» بین دو واژه قافیه (قبل از قافیه اصلی) با عنوان «حاجب» شناخته

می‌شود و قبل از آن را می‌توان جهت قافیه بودن کلمات دیگر بررسی کرد).

گزینه «۳»: قافیه نخست: «بحرها» در مصراع اول به معنای «دریاها» و

«بحرها» در مصراع دوم به معنای «بحور عروضی» / قافیه دوم: «ره» و «گه»

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۵۳- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا امیری)

رو (چهره) و رو (جهت) قافیه نخست بیت مطابق قاعده (۱) هستند. (بیت

ذوقافیتین است و قافیه دوم آن مطابق قاعده (۲). قافیه اصلی قافیه نخست

است.)

در گزینه «۲»، «دشمنی» و «منی» قافیه مطابق قاعده (۲) هستند (ی

حرف الحاقی است) / در گزینه «۳»، «طناز» و «ناز» قافیه مطابق قاعده (۲)

هستند. / قاعده قافیه در گزینه «۴» نیز در کلمات «جمله» و «حمله»

مطابق قاعده (۲) است و چون «ه» در حکم حرف الحاقی است، تفاوت در

مصوت‌های کوتاه آن‌ها ایراد قافیه به‌شمار نمی‌آید.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

۱۵۴- گزینه «۲»

(ممید مهرشی)

وزن این بیت و بیت صورت سؤال، هر دو «مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن»

است.

وزن سایر ابیات:

گزینه «۱»: «مفعول فاعلاتن / مفعول فاعلاتن

گزینه «۳»: «مفتعلن فاعلاتن مفتعلن فع

گزینه «۴»: «فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه ۲۵)

۱۵۵- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا امیری)

شاعر در بیت گزینه «۲» با استفاده از وزنی آهنگین و نسبتاً شاد، به بیان

مضمونی غم‌انگیز پرداخته است؛ در حالی که در سایر ابیات وزن و آهنگ

شاد آن‌ها منطبق با مضمون است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۱۵۶- گزینه «۳»

(سیرعلیرضا امیری)

وزن «به نصیحت می‌گفتیم» فعلاتن مفعولن است. شاعر از اختیار وزنی

ابدال بهره‌جسته و «فعلاتن» را به «مفعولن» تبدیل کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۶)

۱۵۷- گزینه «۳»

(ممید مهرشی)

اختیار زبانی: حذف همزه در «دست آویزی» و «دست آمد» که به‌ترتیب به

صورت «دستاویزی» و «دستامد» خوانده می‌شوند. / اختیار وزنی: «ابدال»

در هجای سوم مصراع نخست / وزن بیت: مفعول مفاعیلن مفاعیلن

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد اختیار زبانی / اختیار وزنی: «فاعلاتن به جای فعلاتن» در

رکن نخست هر دو مصراع، «ابدال» در هجای ماقبل پایانی هر دو مصراع /

وزن بیت: فعلاتن فعلاتن فعلن

گزینه «۲»: اختیار زبانی: «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» در هجای هفتم

مصراع نخست، «حذف همزه» در «بیش از این» / فاقد اختیار وزنی / وزن

بیت: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه «۴»: فاقد اختیار زبانی / اختیار وزنی: بلند بودن هجای پایانی هر دو

مصراع / وزن بیت: مفعول فاعلاتن / مفعول فاعلاتن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۵۸- گزینه «۱»

(سیرعلیرضا امیری)

اختیارات شاعری بیت صورت سؤال:

بلند تلفظ کردن «واو ربط» در مصراع دوم / ابدال در هجای ماقبل آخر

مصراع اول و دوم / بلند بودن هجای پایانی مصراع دوم / حذف همزه در

رکن اول مصراع نخست (دولت است)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۵۹- گزینه «۴»

(ممد مهرشی)

وزن این بیت «مفعول مفاعیل مفاعیل فاعولن» (مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل) است.

وزن سایر ابیات:

گزینه «۱»: مفعول مفاعیلن / مفعول مفاعیلن (مستفعل مفعولن / مستفعل مفعولن): فقط نظم همسان

گزینه «۲»: مفعول مفاعیلن مفاعیلن (مستفعل فاعلاتن مستفعل): فقط نظم ناهمسان

گزینه «۳»: مفعول فاعلاتن مفاعیل فاعلن (مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل): فقط نظم ناهمسان

(علوم و فنون ادبی (۲) و (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۶۰- گزینه «۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

هبای کشیده در سایر ابیات:

گزینه «۱»: «بیداد»

گزینه «۲»: «خواستم»، «عیب» و «گفت»

گزینه «۳»: «خیر»

(علوم و فنون ادبی (۱) و (۳)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۱۶۱- گزینه «۳»

(ممد مهرشی)

وزن این بیت «مفاعیلن فعلاتن مفاعیلن فععلن» است.

وزن سایر ابیات:

گزینه «۱»: مفعولن فاعلن / مفعولن فاعلن

گزینه «۲»: فعلات فاعلاتن / فعلات فاعلاتن

گزینه «۴»: مفعولن مفاعیلن / مفعولن مفاعیلن

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۸۸ تا ۹۲)

۱۶۲- گزینه «۳»

(مفسن اصغری)

در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» شکوه و ناله شاعر از چرخ و روزگار است اما در بیت گزینه «۳» شاعر از یاران خود شکایت دارد و می‌نالد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۱۶۳- گزینه «۲»

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴»: ناکامی عاشق در طلب معشوق و مدد جستن از لطف و عنایت او برای رهایی از مشکلات

معنی و مفهوم بیت گزینه «۲»: دل چاره‌ای جز ساختن با طبع ناسازگار معشوق ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۲۸)

۱۶۴- گزینه «۳»

(مفسن اصغری)

در بیت صورت سؤال شاعر دلیل مستی خود را معشوق می‌داند نه شراب؛ این مفهوم در بیت گزینه «۳» نیز بیان شده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۷۷)

۱۶۵- گزینه «۲»

(مفسن اصغری)

در عبارات صورت سؤال، نویسنده عامل و مانع انسانیت را آسایش طلبی و حرص و طمع دانسته است؛ این مفهوم در بیت گزینه «۲» نیز مطرح شده است. (نکوهش آسایش طلبی و طمع‌ورزی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نکوهش مردم‌آزاری

گزینه «۳»: نکوهش عیب‌جویی

گزینه «۴»: توصیه به خیررسانی به خلق برای رضای خداوند یا راحتی و آسایش خود

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۱۶)

زبان عربی (اختصاصی)

۱۶۶- گزینه «۱»

(سید ممدعلی مرتضوی)

«علینا آلاً نقول»: ما نباید بگوییم (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «ها یکسر»: چیزی که بشکنند (رد گزینه ۴) / «قلوب الأحبة»: دل‌های یاران را (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «و إن كان كاملاً صحیحاً»: اگرچه سخن درستی باشد (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

نکته مهم درسی:

«و إن» به‌صورت «اگرچه، حتی اگر و...» ترجمه می‌شود.

(عربی (۲)، ترجمه)

۱۶۷- گزینه «۱»

(فسین رضایی)

«إذا استمعت»: اگر گوش کنی / «إلی الدرس»: به درس / «جیداً»: خوب (رد گزینه ۴) / «انتفعت به»: از آن سود می‌بری / «انتفاعاً یُغنیک»: (مفعول مطلق نوعی) که تو را بی‌نیاز می‌کند (رد سایر گزینه‌ها) / «عن المُشاركة»: از شرکت / «فی حصّة تقویة أخری»: در زنگ تقویت دیگری (رد گزینه ۳)

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۶۸- گزینه «۲»

(ولی بریمی - ابهر)

«بعد النزول»: بعد از پایین آمدن (رد گزینه ۳) / «من الطائرة»: از هواپیما / «سَعَت»: سعی کرد (رد گزینه ۳) / «أُن تشری»: که بخرد (رد گزینه ۳) / «شریحة جدیدة»: سیم کارت جدیدی (رد گزینه ۴) / «لجؤالها»: برای تلفن همراهش (رد گزینه ۱) / «لکی تتصل»: تا تماس بگیرد (رد گزینه ۴) / «بولدیها»: (ولدیها= ولدین + ها) با فرزندانش (رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(عربی (۱)، ترجمه)

۱۶۹- گزینه «۱»

(سید ممدعلی مرتضوی)

«کاد»: نزدیک بود (رد گزینه ۲) / «فرخ الطائر الصغیر»: جوجه کوچک پرنده / «أُن یموت»: که بمیرد / «فی یوم ماطر»: در یک روز بارانی (رد گزینه «۴») / «أنقذه أحد الأطفال»: یکی از کودکان نجاتش داد / «ما أجمل»: چه زیباست (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «أُن یتعلم»: که بیاموزند (رد گزینه ۳) / «من الصغر»: از خردسالی (رد گزینه ۴؛ «همان» اضافی است.) / «الصدقة مع الحيوانات»: دوستی با حیوانات (رد گزینه ۲)

نکته مهم درسی:

وزن «ما أفعل...» به‌صورت «چه... است، چقدر... است» ترجمه می‌شود و دلالت بر تعجب دارد.

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۷۰- گزینه ۳

(سیر ممرعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ترجمه: پیامبر خدا از کار زشت پیرمرد آزرده‌خاطر شد!
گزینه «۲»: ترجمه: کارشناسان می‌گویند باید به فرزندانمان در بعضی کارها اختیار بدهیم!
گزینه «۴»: ترجمه: گاهی کشاورز درختی می‌کارد که به میوه‌دادنش فقط پس از چند سال امید دارد!
نکته مهم درسی:
۱) هرگاه مفعول مطلق نوعی همراه با مضاف‌الیه بیاید، در ترجمه آن از الفاظ «مثل، مانند، همچون و ...» استفاده می‌کنیم.
۲) در ترجمه جملات دارای حصر، باید دقت کنیم که لفظ «فقط، تنها» بر سر اسم بعد از «إِلَّا» بیاید.

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۷۱- گزینه ۳

(مهم موری سربلندر - مشهور)

«تَوَكَّلْ» فعل امر مخاطب است که نادرست ترجمه شده است.
ترجمه صحیح گزینه «۳»: «و هرگاه تصمیم گرفتی، پس به خدا توکل کن!»
(عربی (۱) و (۲)، ترجمه)

۱۷۲- گزینه ۴

(ولی بربری - ابهر)

«سالن امتحانات»: صالة الامتحانات / «در ساعت هفت و نیم»: فی الساعة السابعة و النصف (عدد ساعت بر وزن «الفاعلة» می‌آید؛ رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «باز خواهد شد»: سَتَفْتَح (دقت کنید فعل باید به صورت مجهول بیاید؛ رد گزینه‌های ۱ و ۳)

(عربی (۱)، ترجمه)

۱۷۳- گزینه ۴

(سیر ممرعلی مرتضوی)

«خيبة الأمل»: ناامیدی، یأس (رد گزینه ۲) / «الجواز الذهبية»: جایزه‌های طلائی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «لکی تَعَوَّض»: (فعل مضارع مجهول) تا جبران شود (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «مجالات»: زمینه‌هایی (رد سایر گزینه‌ها) / «حددت»: (فعل ماضی مجهول) مشخص شده است (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

(عربی (۳)، ترجمه)

۱۷۴- گزینه ۴

(هسین رضایی)

ترجمه عبارت گزینه «۴»: کسی از شما ایمان نمی‌آورد تا اینکه دوست داشته باشد برای برادرش چیزی را که برای خود دوست دارد!
سایر گزینه‌ها با مفهوم انفاق و بخشش به دیگران، متفاوت با این گزینه هستند.

(عربی (۳)، مفهومی)

۱۷۵- گزینه ۱

(نوید امساکلی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «صدره علی وزن «إفعال»...» نادرست است. «الشعراء» جمع مکسر «الشاعر» است و از مصدر مجرد ثلاثی گرفته شده است.
گزینه «۳»: «مجرور بحرف الجر...» نادرست است. «اللغة» مجرور به حرف جر است و «العربیة» صفت آن است.
گزینه «۴»: «خبر» نادرست است. «کثیر» خبر مقدم و «ملمعات» مبتدای مؤخر است.

(عربی (۲)، تحلیل صرفی و ملل اعرابی)

۱۷۶- گزینه ۱

(سیر ممرعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «من مصدر له حرف زائد واحد، مبنی، مجرور بحرف الجر» نادرست است. اسم مبالغه «العطار» از مصدر مزید گرفته نشده است. معرب است و نقش مضاف‌الیه را دارد. (مثل: مجرور به حرف جر و مضاف / العطار: مضاف‌الیه)
گزینه «۳»: «حروفه الأصلية: م ا ش، لازم» نادرست است. حروف اصلی آن، «م ش ی» است، همچنین با توجه به این که در انتهایش، مفعول آمده، فعلی متعدی است، نه لازم.
گزینه «۴»: «ضمیر «الكاف» فاعله» نادرست است. ضمیر «ک» که به انتهای فعل چسبیده است، نقش مفعول را دارد، نه فاعل.

(عربی (۱)، تحلیل صرفی و ملل اعرابی)

۱۷۷- گزینه ۴

(سیر ممرعلی مرتضوی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «اللغائبة، لازم، فاعله: «الشيطان»» نادرست است. «تسخط» از صیغه مفرد مذکر مخاطب است، متعدی است و «الشيطان» مفعول آن است.
گزینه «۲»: «مصدره: مُشامتة» نادرست است. «شائم» اسم فاعل بر وزن «فاعل» است، پس از مصدر مجرد ثلاثی گرفته شده است، نه مزید.
گزینه «۳»: «اسم فاعله: عاقب» نادرست است. «تَعاقِب» فعل مزید ثلاثی است، بنابراین اسم فاعل آن بر وزن «فاعل» نمی‌آید.

(عربی (۲)، تحلیل صرفی و ملل اعرابی)

۱۷۸- گزینه ۱

(هسین رضایی)

«للتخلص» چون «ل» دارد، اسم است و باید به صورت مصدر (التَّخْلُص) بیاید. همچنین «من» باید به صورت «مِن» (به معنی: از) باشد.

(عربی (۱)، ضبط حرکات)

۱۷۹- گزینه ۳

(سیر ممرعلی مرتضوی)

صورت سؤال، خبری را می‌خواهد که مرفوع نباشد؛ خبر افعال ناقصه منصوب است، نه مرفوع.
در گزینه «۳»، «یصبحن» افعال ناقصه و «راسبات» خبر آن و منصوب است.
(عربی (۲) و (۳)، انواع هملاط)

۱۸۰- گزینه ۲

(مهوری نیک‌زار)

در این گزینه، «النَّظَار» جمع مکسر «النَّاطِر» است و اسم مبالغه نیست.
در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «فَهَامَة»، «قَوَال» و «تَوَاب» اسم مبالغه هستند.
(عربی (۲)، قواعد اسم)

۱۸۱- گزینه ۴

(ولی بربری - ابهر)

صورت سؤال خواسته است که گزینه‌ای را پیدا کنیم که در آن فعل (جمله وصفیه) مفعولی را که نکره باشد، توضیح دهد. در گزینه «۴»، «دلافین» مفعول و نکره است و فعل «تَقْفِز» که جمله وصفیه است، آن را توضیح می‌دهد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «یفرح» جمله وصفیه است اما «عید» را که فاعل است، توضیح می‌دهد.
گزینه «۲»: «المدیرة» مفعول است اما نکره نیست.
گزینه «۳»: «کُتِب» نکره است که با فعل «تُساعد» توصیف شده است، اما نقش مفعولی ندارد، بلکه مجرور به حرف جر است.

(عربی (۲)، قواعد اسم)

۱۸۲- گزینه «۳»

(ولی بری - ابرو)
صورت سؤال خواسته است که فعل نهی را پیدا کنیم.
ترجمه عبارت گزینه «۳»: اینجا انتظار نکشید همانا اتوبوس مدرسه خراب شده است!

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «لا» برای نفی جنس است که بر سر اسم آمده است.
گزینه «۲»: «لا» برای نفی فعل مضارع است و علت حذف نون فعل، حرف ناصبه «أن» است، نه لا.
گزینه «۴»: «لا» برای نفی مضارع نیامده است.

(عربی (۲)، قواعد فعل)

۱۸۳- گزینه «۴»

(مسین رضایی)
صورت سؤال، حرفی را می‌خواهد که معنای تشبیه بدهد. همانطور که می‌دانیم «کأن» حرفی از حروف مشبّهه بالفعل، به معنای «مثل، مانند» است که برای تشبیه استفاده می‌شود.
دقت کنید «شبه» در گزینه «۲» و «مثل» در گزینه «۳»، اگرچه مفهوم تشبیه را می‌رسانند، اما حرف نیستند.

(عربی (۳)، انواع جملات)

۱۸۴- گزینه «۲»

(ابراهیم احمدی - بوشهر)
صورت سؤال، حرف «إلّا» را می‌خواهد که برای حصر نیامده باشد؛ در گزینه «۲»، «أحد» مستثنی‌منه است و جمله در اسلوب استثناء بیان شده است، نه حصر. در سایر گزینه‌ها مستثنی‌منه از جمله حذف شده است و اسلوب حصر داریم.

(عربی (۳)، استثناء)

۱۸۵- گزینه «۲»

(نویز امسکی)
«أيتها السبائون» صحیح است، چون باید قبل از اسم «ال» دار، «أيتها / أيتها» بیاید.

(عربی (۳)، اسلوب نداء)

تاریخ

۱۸۶- گزینه «۳»

(میلاد هوشیار)
نیاکان ما به اتکای آگاهی و دل بستگی به زبان و فرهنگ خویش، توانسته‌اند در برابر حوادث عظیمی همچون حمله اسکندر مقدونی، تهاجم ویرانگر مغولان و سایر هجوم‌های خارجی، دوام بیاورند و مانع فروپاشی جامعه و فرهنگ ایرانی شوند.

(تاریخ (۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۱)

۱۸۷- گزینه «۲»

(علیرضا رضایی)
روم غربی در ۴۷۵ م. در اثر هجوم اقوام بیابان‌گرد نابود شد؛ اما روم شرقی تا سال ۱۴۵۳ م. که پایتخت آن توسط امپراتوری مسلمان عثمانی فتح شد، دوام آورد.

(تاریخ (۱)، جهان در عصر باستان، صفحه ۵۸)

۱۸۸- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)
در دوره صفویه، نویسندگان و محققان اروپایی به واسطه نوشته‌های هرودت و سایر مورخان یونانی و رومی عهد باستان، اخبار و آگاهی قابل توجهی درباره سلسله‌ها و شاهان ایران در دوره باستان در اختیار داشتند.
(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۶۳)

۱۸۹- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)
در زمان داریوش سوم، آخرین فرمانروای هخامنشی، اسکندر با سپاهی بسیار قوی، آموزش‌دیده و تشنه قتل و غارت به ایران تاخت.
(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۸۷)

۱۹۰- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)
در دوران حکومت سلوکیان، تجارت رونق گذشته را نداشت، اما برقراری روابط سیاسی و تجاری میان ایران و چین، از عوامل مهم رونق جریان داد و ستد در دوران اشکانیان بوده است.
(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۱۳۵ و ۱۳۶)

۱۹۱- گزینه «۴»

(میلاد هوشیار)
از برجسته‌ترین آثاری که به شیوه تحلیلی تألیف شده است، می‌توان به کتاب تجارب‌الامم ابوعلی مسکویه، تاریخ بیهقی و مروج‌الذهب مسعودی اشاره کرد.
(تاریخ (۲)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۸)

۱۹۲- گزینه «۴»

(پواد میربلوکی)
حدود دو سال پس از پیمان حدیبیه، قریش این پیمان را نقض کرد. از این رو پیامبر (ص) به سرعت سپاهی مرکب از ده هزار تن را برای فتح مکه بسیج کرد.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۳۹)

۱۹۳- گزینه «۳»

(پواد میربلوکی)
هدف اساسی فاطمیان از ایجاد مراکز علمی و آموزشی بزرگ، تربیت عالمان و داعیان مسلط به تعالیم مذهب اسماعیلی و دیگر معارف بود.
(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۷۶)

۱۹۴- گزینه «۱»

(میلاد هوشیار)
شهر بیرونی در دوره سلجوقی بیش از ادوار پیشین گسترش یافت؛ این اتفاق به دلیل رشد تجارت و افزایش جمعیت شهرها رخ داد.
(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۱۰۷)

۱۹۵- گزینه «۱»

(پواد میربلوکی)
رسم بخشش گناهان از جمله رسوم دینی بود که نفوذ و تأثیر گسترده کلیسا را در قرون وسطی نشان می‌دهد.
(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر جدید، صفحه ۱۶۹)

۱۹۶- گزینه «۱»

(علی‌مهمد کریمی)
شاهان قاجار در عمل نمی‌توانستند به طور کامل و همیشه قدرت استبدادی و اختیارات نامحدود خود را به کار ببندند؛ زیرا از یک سو فاقد ابزارهای لازم، مانند نظام اداری کارآمد و ارتش ثابت و حرفه‌ای، برای اعمال قدرت مطلقه بودند و از سوی دیگر، نفوذ اجتماعی و دینی روحانیت و مراجع شیعه، قدرت سیاسی و نظامی ایلات و نفوذ و دخالت قدرت‌های استعمارگر دامنه قدرت و اختیار شاهان را تا حدودی محدود می‌کرد.

(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون جدید و معاصر، صفحه ۳۷)

۱۹۷- گزینه «۴»

(علی محمد کریمی)

کاغذ اخبار، اولین روزنامه ایران بود که توسط میرزا صالح شیرازی انتشار یافت.
(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۶۳)

۱۹۸- گزینه «۲»

(علی محمد کریمی)

فرانسه و انگلستان قبل از پایان جنگ جهانی اول، قراردادی بین خود به امضا رساندند که به موجب آن با پایان جنگ، امپراتوری عثمانی فروپاشید و کشورهای کنونی ترکیه، عراق، سوریه، فلسطین، لبنان و عربستان شکل گرفتند. انگلستان سرپرستی عراق، اردن و فلسطین را بر عهده گرفت و لبنان و سوریه تحت سرپرستی فرانسه درآمدند.
(تاریخ (۳)، تاریخ جهان در قرون بربر و معاصر، صفحه ۸۶)

۱۹۹- گزینه «۳»

(علی محمد کریمی)

رضاشاه با هدف مهار کردن نیروی رزمی عشایر، اقدام به اسکان اجباری عشایر نمود.
(تاریخ (۳)، تاریخ ایران در قرون بربر و معاصر، صفحه ۹۶)

۲۰۰- گزینه «۴»

(علیرضا رضایی)

یکی از دستاوردهای دفاع مقدس در بُعد نظامی، تحول در حوزه صنایع دفاعی، یعنی ساخت انواع موشک‌ها، پیشرفت در حوزه هوا- فضا و افزایش توان پدافند هوایی بود.
(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی ایران، صفحه ۱۶۲)

جغرافیا

۲۰۱- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در پاسخ به سؤال چطور مطرح می‌شود.

گزینه «۳»: در پاسخ به سؤال چه کسی و چه کسانی مطرح می‌شود.

گزینه «۴»: در پاسخ به سؤال چه موقع مطرح می‌شود.

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۸)

۲۰۲- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

کشور ما ایران از گوناگونی اقلیمی برخوردار است. این تنوع آب‌وهوایی سبب گوناگونی در چشم‌اندازهای طبیعی و فرهنگی ایران شده است.
(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۳۵)

۲۰۳- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

عوامل انسانی اثرگذار بر پراکندگی جمعیت شامل حمل‌ونقل و ارتباطات، سرمایه و فناوری، سرمایه‌گذاری دولت‌ها و پیشینه و سابقه تاریخی است.
(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۶۲)

۲۰۴- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

نواحی مختلف، اگر امکانات حمل‌ونقل مناسب در اختیار نداشته باشند، امکان بهره‌برداری بهینه از استعدادها و محیطی برای آن نواحی وجود نخواهد داشت.
(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۹۴)

۲۰۵- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

نقش هر سکونتگاه براساس وضع جغرافیایی آن اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود؛ به‌طور مثال شهر تهران به‌دلیل پایتخت بودن، استقرار وزارت‌خانه‌ها، سفارتخانه‌ها و مراکز بزرگ اداری، دارای نقش سیاسی - اداری می‌باشد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۸۴)

۲۰۶- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

مرزهای نواحی طبیعی و انسانی معمولاً با مرزهای اداری و سیاسی منطبق نیستند.
(جغرافیا (۲)، نامه چیست؟، صفحه ۱۷)

۲۰۷- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

مناطق خشک مناطقی هستند که کمبود بارش دارند. به‌علاوه، بارندگی در این مناطق نامنظم است؛ به‌طوری که ممکن است چند سال هیچ بارشی صورت نگیرد و یا منطقه به‌طور ناگهانی با رگبارهای کوتاه‌مدت مواجه شود.

(جغرافیا (۲)، نواحی طبیعی، صفحه ۳۲)

۲۰۸- گزینه «۴»

(فاطمه سقایی)

چینی ماندارین و سایر زبان‌های چینی، در میان مردم زردپوست ناحیه آسیای شرقی رواج دارد، ماندارین چینی از معروف‌ترین و پراستخترترین شاخه‌های این زبان محسوب می‌شود. زبان عربی در خانواده زبان آفرو - آسیایی قرار دارد.

(جغرافیا (۲)، نواحی انسانی، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

۲۰۹- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

شرکت‌های چندملیتی نقش مهمی در تجارت جهانی دارند و شعبه اصلی این شرکت‌ها در کشورهای پیشرفته صنعتی (مادر) است.

(جغرافیا (۲)، نواحی انسانی، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

۲۱۰- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

نظریه فضای حیاتی را راتزل که پدر علم جغرافیای سیاسی است، مطرح کرد. او از مباحث خود چنین نتیجه می‌گرفت که در کشمکش بر سر قدرت، دولت‌های بزرگ پیروز می‌شوند و کشورهای کوچک را ضمیمه خاک خود می‌کنند.

(جغرافیا (۲)، نواحی سیاسی، صفحه‌های ۱۴۳ و ۱۴۴)

۲۱۱- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

سکونتگاه‌ها از نظر جمعیت و عملکرد متفاوت‌اند. به محدوده جغرافیایی که از یک سکونتگاه کالا و خدمات دریافت می‌کند و بین آن محدوده و سکونتگاه جریان کالا، خدمات و رفت‌وآمد افراد وجود دارد، حوزه نفوذ آن سکونتگاه می‌گویند.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای سکونتگاه‌ها، صفحه ۹)

۲۱۲- گزینه «۱»

(فاطمه سقایی)

داشتن وسایل و شبکه‌های پیشرفته حمل‌ونقل از عوامل قدرت ملی یک کشور محسوب می‌شود.

(جغرافیا (۳)، جغرافیای حمل‌ونقل، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۲۱۳- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

«جعفرآباد» با برخورداری از بیشترین طول مسیر (۲۵۳ کیلومتر) از دسترسی پایین‌تری برخوردار است و در مقابل «فردوس» از کم‌ترین طول مسیر (۱۴۹ کیلومتر) و دسترسی بالاتری برخوردار است.
(پغرافیا (۳)، پغرافیای شمل و نقل، صفحه ۶۱)

۲۱۴- گزینه «۳»

(فاطمه سقایی)

همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند - اوراسیا موجب چین‌خوردگی و شکستگی بالای سرزمین ایران شده و در نهایت، علت اصلی لرزه‌خیزی آن منطقه است.

(پغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۸۸)

۲۱۵- گزینه «۲»

(فاطمه سقایی)

از اقدامات پس از وقوع زمین‌لغزش، ساماندهی شبکه زهکشی سطح توده لغزشی است به طوری که نفوذپذیری آن کاهش یابد. در صورت اصلاح و مرمت شبکه زهکشی سطح لغزش، آب باران کم‌تر نفوذ می‌کند و به سرعت تخلیه می‌شود.

(پغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه ۱۰۸)

علوم اجتماعی

۲۱۶- گزینه «۱»

(الهه فضری)

ابتلا به کرونا، پیامد غیرارادی (طبیعی) ماسک زدن و احساس خوب، پیامد غیرارادی (طبیعی) کمک‌رسانی است. کمک متقابل، پیامدی ارادی و وابسته به اراده دیگری است.

(جامعه‌شناسی (۱)، پیمان اجتماعی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۲۱۷- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

داوری در مورد آرمان‌ها و ارزش‌ها به تمایلات افراد سپرده می‌شود ← زوال عقلانیت ذاتی
همه جهان‌های اجتماعی شبیه یک نوع موجود زنده است ← دیدگاه تک‌خطی (نمودار طولی)
زبان، دارای قواعد پیچیده است و از طرفی ارتباطات هم‌زبان‌ها را فراهم می‌کند ← فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی
تفاوت‌های مربوط به لایه‌های عمیق ← تفاوت‌هایی است که میان جهان‌های اجتماعی مختلف روی می‌دهد.

(جامعه‌شناسی (۱)، پیمان اجتماعی، صفحه‌های ۳۴، ۳۵، ۴۱، ۴۴ و ۴۵)

۲۱۸- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

بازاندیشی متفکران اجتماعی درباره بنیان‌های عقیدتی ← تشویق برای عبور از مرزهای هویتی
سازگاری تغییرات هویتی افراد و گروه‌ها با هویت اجتماعی ← تشویق و تأیید جامعه

آغاز ناسازگاری از سطح رفتارها به سطوح عمیق‌تر ← تزلزل فرهنگی
تعیین موقعیت اجتماعی افراد بر اساس ویژگی‌های انتسابی ← انسداد اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۶، ۷۸، ۸۳ و ۸۵)

۲۱۹- گزینه «۴»

(آزیتا بیرقی)

- ورود عقاید و ارزش‌های حقیقی به قلمرو آرمانی و واقعی، پیامد ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی و ساماندهی هنجارها و اعمال خود بر اساس عقاید و ارزش‌ها است.
- هویت فرهنگی جهان متجدد با هویت روانی و اخلاقی معنوی ناسازگار است.
- جهان‌های اجتماعی که علم را به دانش تجربی محدود می‌کنند، توان داوری درباره حق یا باطل بودن عقاید و ارزش‌ها را ندارند.
(جامعه‌شناسی (۱)، ترکیبی، صفحه‌های ۴۸، ۵۱ و ۶۳)

۲۲۰- گزینه «۳»

(الهه فضری)

بررسی سایر گزینه‌ها:

درخت، پدیده اجتماعی نیست. (رد گزینه ۱)
دادگاه، پدیده‌ای خرد نیست. (رد گزینه ۲)
دولت، پدیده‌ای میانه نیست. (رد گزینه ۴)

(جامعه‌شناسی (۱)، پیمان اجتماعی، صفحه‌های ۱۹، ۲۴ و ۲۶)

۲۲۱- گزینه «۱»

(الهه رضایی)

بررسی عبارت نادرست:

- پرسش‌های بنیادی بشر به سه دسته از پرسش‌های هستی‌شناسانه، انسان‌شناسانه و معرفت‌شناسانه تقسیم می‌شود.
(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۳، ۴، ۵ و ۷)

۲۲۲- گزینه «۳»

(الهه رضایی)

- افزایش تصرف اروپاییان از ۳۵ درصد کره زمین به ۶۷ درصد: استعمار از قرن ۱۵ آغاز شد و در قرن ۱۹ میلادی به اوج خود رسید و در این مدت تصرفات اروپاییان از ۳۵ درصد کره زمین به ۶۷ درصد رسید.
- هدف قرار دادن هویت فرهنگی کشورها: در استعمار فرانسو، جهان غرب، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد؛ یعنی به عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های فرهنگ‌های دیگر هجوم می‌برد و باورها و ارزش‌های فرهنگی خود را تبلیغ و ترویج می‌کند.
- آمیخته‌شدن مسیحیت با رویکردهای اساطیری: در قرون وسطی، مسیحیت دچار تحریف شد که پیامد این تحریف در سطح اندیشه و نظر این بود که مسیحیت آمیخته با رویکرد اساطیری شد و با قبول تثلیث از ابعاد عقلانی توحید دور ماند.
- تغییر اقتصاد کشاورزی فئودالی به اقتصاد صنعتی، سرمایه‌داری: در دوران غرب جدید (دوران بعد از رنسانس با نام‌های: غرب مدرن، فرهنگ معاصر غرب، مدرنیسم) اقتصاد کشاورزی فئودالی به اقتصاد صنعتی، سرمایه‌داری متحول شد. این قسمت در همه گزینه‌ها، به جز گزینه «۱» درست است.
(جامعه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۳، ۲۵، ۴۹ و ۵۸)

۲۲۳- گزینه «۴»

(ارغوان عبدالملکی)

هنگامی که دولتمردان قاجار به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری، به جای مقاومت در برابر بیگانگان به سوی قراردادهای استعماری روی آوردند، مقاومت منفی به سوی فعالیت رقابت‌آمیز تغییر کرد.
برخی از جهان‌های اجتماعی، استعدادها معنوی انسان را نادیده می‌گیرند یا فرصت شکوفایی فطرت آدمی را فراهم نمی‌آورند. برخی دیگر، مانع بسط ابعاد دنیوی وجود انسان می‌شوند و نسبت به نیازهای مادی و دنیوی انسان بی‌توجهاند و با رویکرد دنیاگرای خود، از توانمندی‌های آدمی برای آباد کردن این جهان استفاده نمی‌کنند.

۲۲۶- گزینه «۱»

(آزیتا بیدرقی)

نظریه «جنگ تمدن‌ها»، شکل‌گیری قطب‌بندی جدید فرهنگی تمدنی را می‌پذیرفت ولی دیگر تمدن‌ها را در عرض تمدن اسلامی قرار می‌داد. (ب)

بیداری اسلامی در جهان امروز، از سطح نخبگان به مردم و فرهنگ عمومی جهان اسلام منتقل شده است. (د)

نظریه «پایان تاریخ» فوکویاما، نظام لیبرال دموکراسی را محصول نهایی تاریخ بشر می‌داند.

انقلاب اسلامی در از دست رفتن اعتبار ارزش و آرمان‌های پس از رنسانس مؤثر بود. (ج)

(پایامه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه‌های ۱۲۸، ۱۳۱ و ۱۳۲)

۲۲۷- گزینه «۳»

(ارغوان عبدالملکی)

ما نمی‌توانیم نظم را مشاهده کنیم به دلیل آن که به نظم عادت کرده‌ایم. جامعه‌شناسان برای شناختن نظم، از امور آشنا و مأنوس، آشنایی‌زدایی (عادت‌زدایی) می‌کنند؛ یعنی از دید یک فرد غریبه، به موضوعات آشنا و روزمره اطراف خود نگاه می‌کنند و در کنار بی‌نظمی، نظم را می‌شناسند.

تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جهان اجتماعی می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند. دانش علمی با تلاش برای حل مسائل و مشکلات زندگی، شکل می‌گیرد و پیشرفت می‌کند.

گاهی میان دانش علمی و دانش عمومی یک جهان اجتماعی تعارض‌هایی پدید می‌آید. اعضای جهان اجتماعی، برای حل این تعارض‌ها، تلاش می‌کنند. تعارض‌ها، گاهی با رها کردن بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاهی با طرح ایده‌های جدید، حل می‌شوند.

(پایامه‌شناسی (۳)، ذخیره دانشی، صفحه‌های ۵ و ۶ و نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۲۲۸- گزینه «۴»

(الله فضری)

رکود اراده‌ها: جامعه‌شناسی تبیینی با تأکید بیش از اندازه بر نظم و ساختارهای اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی، اراده و خلاقیت انسان‌ها را نادیده می‌گیرد و سبب می‌شود افراد بدون آنکه بدانند هدف این نظم چیست، صرفاً آن را رعایت کنند.

سقوط ارزش‌ها: جنگ‌های جهانی اول و دوم، فجایع انسانی و زیست‌محیطی و نگهداری حیوانات در سیرک از جمله پیامدهای سقوط ارزش‌هاست.

افول معانی: نادیده گرفتن معنای کنش سبب شده است که بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده ما محدود شوند. ما در جهان اجتماعی با افراد آگاه سروکار داریم و لازم است با توجه به تفسیر آن‌ها از خودشان، به فهم همدلانه کنش‌های آن‌ها دست پیدا کنیم.

(پایامه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۹)

جامعه‌شناسان انتقادی همانند جامعه‌شناسان تفهیمی - تفسیری بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند اما کم‌توجهی رویکرد تفهیمی به ساختارهای اجتماعی و تأثیر این ساختارها بر زندگی افراد را درست نمی‌دانند. جامعه‌شناسان انتقادی معتقدند، گاهی جهان اجتماعی و ساختارهای آن که به دست خود انسان‌ها ایجاد شده‌اند، انسان‌ها را زیر سلطه خود درمی‌آورند. بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آن‌ها، به معنای چشم‌پوشی از آثار و پیامدهای مخرب آن‌هاست؛ زیرا انتقاد از ساختارهای اجتماعی و در نتیجه، کنترل آثار مخرب آن‌ها را ناممکن می‌سازد.

(پایامه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه ۴۲؛

پایامه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پریر، صفحه ۱۱۶؛

پایامه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه ۷۸)

۲۲۴- گزینه «۴»

(الهام رضایی)

جهان‌بینی غالب در جهان غرب: در جهان غرب، سکولاریسم به صورت جهان‌بینی غالب درآمده است.

فرایندی جدید که طی آن، نقش کشورها و دولت‌های آن‌ها در جهان تغییر کرده است: عواملی که سبب پیدایش دولت - ملت‌ها در تاریخ معاصر بشری شدند، در سده اخیر تغییر یافته‌اند و به دنبال آن، نقش کشورها و دولت‌های آن‌ها در جهان تغییر کرده است. برخی از این فرایندها با عنوان جهانی شدن یاد می‌کنند.

مبنای معرفت‌شناسی پذیرفته‌شده در فرهنگ غرب: روشنگری در معنای خاص، مبنای معرفت‌شناسی پذیرفته‌شده در فرهنگ غرب است.

جوامعی که حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست می‌دهند: خودباختگی فرهنگی سبب می‌شود جامعه، حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهد و در نتیجه، عناصر فرهنگ دیگر را بدون تحقیق و گزینش و به‌گونه‌ای تقلیدی، فرا گیرد.

(پایامه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۳۸، ۴۲، ۶۸ و ۷۰)

۲۲۵- گزینه «۲»

(الهام رضایی)

علت هضم و جذب گروه‌های بیگانه در فرهنگ اسلامی، قدرت و غنای این فرهنگ بود (رد گزینه‌های ۱ و ۴).

قدرت سیاسی جوامع اسلامی که تا قبل از استعمار، بیشتر قومی و قبیله‌ای بود، در دوران استعمار به دلیل سازش با دولت‌های غربی و پیوند خوردن با قدرت استعمارگران، به صورت استبداد استعماری درآمد (رد گزینه‌های ۱ و ۴).

لیبرالیسم اولیه (لیبرالیسم اقتصادی) با تکیه بر شعار آزادی، خصوصاً آزادی اقتصادی، راه استعمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت. بدین ترتیب، نخستین چالش که چالش فقر و غناست در کشورهای غربی شکل گرفت. (تأیید گزینه‌های ۱ و ۲)

(پایامه‌شناسی (۲)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۹، ۳۱ و ۷۶)

۲۲۹- گزینه «۲»

(الهه فضری)

اگر تبیین را دانش جهان‌شمول بدانیم؛ تفسیر، دانش محلی است. با غلبه رویکرد تفسیری، این بار تبیین در حاشیه تفسیر قرار می‌گیرد. رویکرد تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی بر این باور است که کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند. بنابراین برای فهم زندگی اجتماعی باید به معانی نهفته در کنش‌ها راه یافت.

(یامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه ۳۹)

۲۳۰- گزینه «۱»

(الهه فضری)

قدرت نرم به شکل پنهان و از طریق نفوذ فرهنگی، با کمک ابزارهایی مانند رسانه‌ها اعمال می‌شود.

امروزه بسیاری از کنشگران فردی با استفاده از شبکه‌های اجتماعی، ارتباطات اجتماعی گسترده‌ای در فضای مجازی دارند و گاهی در مقایسه با دولت‌ها تأثیرگذاری اجتماعی و فرهنگی بیشتری دارند.

تبعیت با کراهت تبعیتی است که ناشی از تهدید و ترس باشد؛ مثل واکنس زدن مردم به منظور جریمه نشدن.

(یامعه‌شناسی (۳)، قدرت اجتماعی، صفحه‌های ۵۶ و ۵۸)

۲۳۱- گزینه «۲»

(آرژیتا بیرقی)

الف: می‌خواهد دآوری علمی ارزش‌ها و هنجارها را درون علم انجام دهد.

ب: چهره‌های متفاوت سیاست هویت

ج: الگوی تعارف

د: مدل همانندسازی

(یامعه‌شناسی (۳)، سیاست هویت، صفحه‌های ۸۴، ۸۶، ۸۸ و ۸۹)

۲۳۲- گزینه «۴»

(مبیناسادات تاپیک)

گزینه «۱»: نادرست - درست

گزینه «۲»: نادرست - نادرست

گزینه «۳»: درست - درست

گزینه «۴»: درست - نادرست

(یامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۹۷ تا ۱۰۰)

۲۳۳- گزینه «۲»

(مبیناسادات تاپیک)

عبارت اول: طرفداران قشریندی اجتماعی

عبارت دوم: مدل عدالت اجتماعی

عبارت سوم: گونه دوم فرهنگ جهانی

(یامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۳)

(یامعه‌شناسی (۳)، نابرابری اجتماعی، صفحه‌های ۷۱ و ۷۳)

۲۳۴- گزینه «۱»

(مبیناسادات تاپیک)

- بسیاری از جوامع غیرغربی در رویارویی با جهان غرب، به دلیل اینکه مرعوب قدرت سیاسی و اقتصادی برتر غرب گشتند، به خودباختگی فرهنگی گرفتار شدند.

- جهان اجتماعی مشرکانه اساطیری و جهان اجتماعی سکولار و دنیوی، آدمی را نه تنها از حقیقت جهان بلکه از حقیقت خود نیز بیگانه می‌کند.

(یامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۰ و ۹۲)

(یامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۹ و ۱۰۰)

۲۳۵- گزینه «۴»

(الهه رضایی)

- مستشرقان (شرق‌شناسان) معتقدند که هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی و یا حتی اساطیری نیست؛ بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود.

- در فقه اسلامی، به رسمیت شناختن تفاوت‌های قومی، نژادی، زبانی و فقهی باید فرصتی برای شکل‌گیری امت اسلامی باشند.

- در انقلاب اسلامی ایران، بازگشت صورت گرفت، اما بازگشت ایران به اسلام، بازگشت به یک خویشتن صرفاً تاریخی و جغرافیایی نبود؛ بلکه بازگشت به خویشتن الهی و توحیدی بود.

(یامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

(یامعه‌شناسی (۳)، اخق علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۱۰۷)

فلسفه و منطق

۲۳۶- گزینه «۴»

(نیمه پواهری)

در متن کتاب درسی می‌خوانیم که منطق علمی است که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است پس هدف دانش منطق می‌شود «جلوگیری از خطای اندیشه». اما تأکید منطق بر «آموزش شیوه درست اندیشیدن» است. این دو جنبه کارکرد سلبی و ایجابی منطق و عناوین مربوط به هر کدام را با هم اشتباه نگیرید.

(منطق، منطق، ترازی اندیشه، صفحه‌های ۳ و ۴)

۲۳۷- گزینه «۴»

(نیمه پواهری)

مرجع ضمیر او در پاسخ نفر دوم نامشخص است و معلوم نیست که به اسلاوی ژیتک برمی‌گردد یا ویلیام جیمز. بنابراین امکان بروز مغالطه ابهام در مرجع ضمیر داریم.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه ۱۷)

۲۳۸- گزینه «۳»

(نیمه پواهری)

به‌جز عبارت دوم که حتماً جزئی است، سایر عبارات می‌توانند بیانگر یک مفهوم کلی باشند. آنچه معیار کلی بودن یک مفهوم است این است که بتوانیم در ذهن برای آن مصادیق متعدد فرض کنیم و در نظر بیاوریم، نه اینکه آن مفهوم در خارج واقعاً چند مصداق دارد. بنابراین می‌توانیم مفاهیم کلی را به دسته‌های زیر تقسیم کنیم:

(۱) مفهومی که مصادیق بی‌شمار دارد: مثل «عدد»

(۲) مفهومی که مصادیق محدود در خارج دارد: مثل «درخت، سنگ، انسان و ...»

(۳) مفهومی که هیچ مصداقی در خارج ندارد: مثل «سیمرغ، اژدها و ...»

(۴) مفهومی که تنها یک مصداق در خارج دارد ولی می‌تواند روزی مصادیق دیگری بیابد: مثل «مولود کعبه»

(۵) مفهومی که تنها یک مصداق در خارج دارد و نمی‌تواند هیچ‌وقت هم مصادیق دیگری بیابد: مثل «خدا»

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۲۳۹- گزینه «۲»

(نیمه پواهری)

اگر بین مصادیق مورد پوشش تعریف و مصادیق مجهول عموم و خصوص مطلق برقرار باشد دو حالت قابل تصور است. یا تعریف ما اعم از مجهول است (یعنی گسترده‌تر است) یا تعریف ما اخص از مجهول است (یعنی دایره مصادیقش کوچک‌تر است)، که در حالت اول جامع است و مانع نیست و در حالت دوم مانع است و جامع نیست. پس نمی‌تواند گزینه‌های «۱» و «۳» را به یقین به تنهایی انتخاب کرد چون باید به هر دو این حالت‌ها توجه کرد. پس می‌گوییم اگر رابطه عموم و خصوص مطلق برقرار باشد تعریف یا جامع است یا مانع.

(منطق، ترکیبی، صفحه‌های ۲۲، ۲۳ و ۳۵)

۲۴۰- گزینه «۲»

(کیمیا طوماسپی)

تنها در استدلال گزینه «۲» تمام شرایط استقرای تعمیمی قوی وجود دارد. این شرایط عبارت‌اند از: ۱- نمونه‌ها باید متفاوت و تصادفی باشند. ۲- نمونه‌ها باید بیانگر همه طیف‌های مختلفی باشند که در جامعه آماری ما وجود دارند. ۳- تعداد نمونه‌ها نسبت به کل جامعه آماری نسبت مناسبی داشته باشند. به تفاوت واژه «اکثر» در گزینه‌های «۲» و «۳» دقت کنید. از آنجایی که در گزینه «۲» اکثر مصادیق کل موضوع بررسی شده‌اند، استقرای تعمیمی قوی است. اما در گزینه «۳» اکثر مصادیق به نمونه خاص از آنچه درباره‌اش حکم داده‌ایم بررسی شده نه اکثریت دانشجویان کشور.

(منطق، اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۷)

۲۴۱- گزینه «۱»

(نیمه پواهری)

گاهی اوقات در قضایای محصوره برای شمارش و حصر تعدادی از مصادیق موضوع از عدد استفاده می‌شود. در این حالت که عدد ذکر شده خودش جزو موضوع قضیه نیست، بلکه کمیت آن را مشخص می‌کند و می‌توان آن را جایگزین سور جزئی گرفت. پس چنین قضیه‌ای محصوره به شمار می‌رود. دو دانش‌آموز غایب بودند = بعضی دانش‌آموزان غایب بودند

(منطق، قضیه مملی، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

۲۴۲- گزینه «۴»

(کیمیا طوماسپی)

هم عکس مستوی یک قضیه «موجب کلیه» و هم عکس مستوی یک قضیه «موجب جزئی» یک قضیه با سور جزئی و نسبت موجب می‌شود. بنابراین چنانچه قضیه اصلی موجب کلیه باشد متناقض آن یک قضیه کاذب و سالبه با سور جزئی خواهد بود و چنانچه قضیه اصلی موجب جزئی باشد متناقض آن یک قضیه کاذب و سالبه با سور کلی خواهد بود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: متداخل عکس مستوی قضیه اصلی یک قضیه «موجب کلیه» خواهد بود که صدق یا کذب آن نامعین است.

گزینه «۲»: چنانچه قضیه اصلی موجب کلیه باشد دارای متضاد خواهد بود.

گزینه «۳»: چنانچه قضیه اصلی موجب کلیه باشد، متداخل آن یک قضیه «موجب جزئی» خواهد بود که صادق است.

(منطق، امکام قضایا، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

۲۴۳- گزینه «۲»

(نیمه پواهری)

اول باید نتیجه قیاس را به دست آوریم. همان‌طور که می‌دانیم اول حد وسط (ب) را حذف می‌کنیم و آنچه در مقدمه اول باقی می‌ماند (الف) می‌شود موضوع نتیجه و آنچه در مقدمه دوم باقی می‌ماند (ج) می‌شود محمول نتیجه. مطابق با شرایط انتاج قیاس که در کتاب درسی خوانده‌ایم هرگاه یکی از مقدمات نسبت سالبه داشته باشد نتیجه هم سالبه است. پس دو حالت برای نتیجه قیاس قابل تصور است.

نتیجه یا می‌شود «بعضی الف ج نیست» یا «هیچ الف ج نیست»

حال باید این نتیجه‌ها را با توجه به شرایط سه‌گانه اعتبار قیاس بررسی کنیم، ببینیم کدام یک درست است. با بررسی شروط درمی‌یابیم که هر دو نتیجه صحیح هستند و هر سه شرط در قیاس با فرض هر کدام از آن‌ها رعایت می‌شود.

حال می‌دانیم هم قضیه «بعضی الف ج نیست» و هم «هیچ الف ج نیست» قضایای صادقی هستند. بین «الف» و «ج» کدام نسبت برقرار است؟ می‌دانیم که سالبه کلی تنها در حالت تباین می‌تواند بیان شود و در سایر نسبت‌های چهارگانه نمی‌توان گفت «هیچ الف ج نیست». پس نسبت بین مصادیق دو مفهوم «الف» و «ج» تباین است.

(منطق، قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۷)

۲۴۴- گزینه «۳»

(فرهار قاسمی نژاد)

این عبارت به خاطر خودخواهی این دانش‌آموز مطرح شده است. باید دقت کرد این مطلب تله‌گذاری نیست، چون در تله‌گذاری ویژگی خوبی به دیگری نسبت داده می‌شود تا آن فرد به نظریه‌ای باطل گرایش پیدا کند.

تملق دیگران باعث برانگیخته‌شدن حس خودخواهی افراد می‌شود و باعث می‌شود با به‌کارگرفتن این حس، انسان فرد را همراه و موافق خود سازد یا از او امتیازاتی بگیرد. مطابق با متن کتاب درسی چنین حالتی مغالطه توسل به احساسات به شمار می‌آید.

(منطق، سنسگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۹ و ۱۱۰)

۲۴۵- گزینه «۲»

(مبیر پیرمسنلو)

در موارد (الف و ب) با مغالطه بار ارزشی کلمات، از کلمات خوش‌نمک و نرم‌خوبی معقول استفاده شده است که بار ارزشی مثبتی دارد و بدین ترتیب از تندى نقدها کاسته‌اند. همچنین چون باعث شده است که حقیقت امر از آنچه هست (شوری بیش از اندازه غذا و تسلیم در برابر مخالفان) کمتر جلوه کند در آن کوچک‌نمایی هم وجود دارد. در مورد (ج) به لحاظ طریق تحریک احساس محبت و تعصب همشهری بودن، با مغالطه توسل به احساسات مواجهیم.

نکته: در مورد (ج)، تله‌گذاری نداریم چون صفت پسندیده‌ای برای انداختن افراد در تله بیان نشده است.

(منطق، سنسگری در تفکر، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۱۱)

۲۴۶- گزینه ۲»

(مؤید پیرهسنلو)

بخش اصلی و ریشه‌ای فلسفه، خود به دو بخش تقسیم می‌شود:
۱- هستی‌شناسی ۲- معرفت‌شناسی. معرفت‌شناسی به مسائل پیرامون شناخت می‌پردازد. بنابراین با توجه به صورت سؤال، هر گزینه‌ای که به معرفت‌شناسی مربوط باشد پاسخی نادرست است. گزینه «۲» به رابطه میان واجب‌الوجود و سایر موجودات می‌پردازد و رابطه آن‌ها را به واجب‌الوجود مانند رابطه نور با خورشید (منبع نور) می‌داند (که به باور شیخ اشراق و ملاصدرا بسیار نزدیک است). چون موضوع آن مربوط به مباحث هستی‌شناسی است، بنابراین پاسخ صحیح همین گزینه است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این بیت به محدودیت ابزار عقل در رسیدن به معارف شهودی اشاره دارد. بنابراین مرتبط با معرفت‌شناسی است.
گزینه «۳»: این بیت به محدودیت ابزار حس در فهم همه حقیقت اشاره دارد. بنابراین مرتبط با معرفت‌شناسی است.
گزینه «۴»: این بیت به ناتوانی و محدودیت استدلال‌ورزی (ابزار عقل) دلالت دارد. این بیت هم مرتبط با معرفت‌شناسی است.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

۲۴۷- گزینه ۳»

(کیمیا طهماسبی)

از نظر هراکلیتوس همه چیز در سیلان و حرکت است و شدن (حرکت) را ذات هستی می‌دانست. او در عین حال معتقد بود که وجود اضداد است که جهان را می‌سازد.

(فلسفه یازدهم، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۲۴۸- گزینه ۱»

(نیمیا پواهری)

فیلسوفان می‌کوشند با کاستن از مغالطه‌ها، فهم درستی از حقایق، چه در عالم هستی و چه در مسائل بنیادی زندگی، ارائه دهند (دستیابی به فهم و ادراک درست) و آن را با گفتار مناسبی که خالی از مغالطه باشد، بیان کنند (بیان و انتقال آن معرفت).

(فلسفه یازدهم، فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۲۴۹- گزینه ۳»

تحلیل موارد نادرست:

گزینه «۱»: سقراط ماه را کره خاکی و خورشید را سنگ می‌دانست.
گزینه «۲»: مفهوم خدا نزد آن‌ها یکسان بود، اما مصداق خدا نزد آن‌ها متفاوت بود.
گزینه «۴»: سقراط مرگ را انتقال به جهانی غیرمادی می‌دانست.

(فلسفه یازدهم، زندگی بر اساس اندیشه، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

۲۵۰- گزینه ۱»

(کیمیا طهماسبی)

تعریف معرفت مربوط به حوزه «چیستی معرفت» است. پیشرفت‌های بشر در حوزه علم و دانش که یکی از موارد آن پی بردن به اشتباهات گذشتگان و تصحیح آن‌ها است، دلیلی بر توانایی بشر برای رسیدن به معرفت هستند.

(فلسفه یازدهم، امکان شناخت، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸)

۲۵۱- گزینه ۴»

(مؤید پیرهسنلو)

از نظر کانت، انسان آنچه را از طریق حس به او می‌رسد در قالب مفاهیمی مانند علیت، زمان و مکان می‌فهمد. پس ادراک واقعیت توسط انسان با واسطه این مفاهیم صورت می‌گیرد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دکارت مخالف با تجربه و علم تجربی نبود و خود، نقش مؤثری در پیشرفت علم در اروپا داشت.

گزینه «۲»: طبق نظر کانت، دستگاه ادراکی انسان، مفاهیمی مانند زمان، مکان و علیت را در خود دارد و آنچه را با حس از جهان خارج در می‌یابد در قالب این مفاهیم درک می‌کند. پس دستگاه ادراکی انسان در معرفت دخالت دارد.

گزینه «۳»: علوم تجربی در دوره قرون وسطی عقب‌ماندگی فوق‌العاده داشتند نه در دوره جدید که پیشرفت‌های مهم علمی در آن رخ نمود.

(فلسفه یازدهم، نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۶۴ و ۶۵)

۲۵۲- گزینه ۲»

(الله خاضلی)

موارد (ب، د، ه) درست و (الف، ج، ی) نادرست‌اند.

الف) دکارت برعکس ماتریالیست‌ها حقیقت انسان را ماشین پیچیده نمی‌پنداشت.

ج) از نظر ابن‌سینا روح بعد از کامل شدن رشد جسم به جنین عطا می‌شود پس همزمان با رشد او استعدادهای آن بالفعل نمی‌شوند.

ی) با ارزش‌ترین دارایی انسان، از دیدگاه افلاطون نفس است نه ارسطو (شاگرد افلاطون)

(فلسفه یازدهم، ترکیبی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۵ و ۷۹ و ۸۱)

۲۵۳- گزینه ۳»

(نیمیا پواهری)

گزاره کانت برای تعریف فعل اخلاقی دو بخش دارد: انجام دادن وظیفه و فقط به‌خاطر انجام وظیفه. ممکن است فردی وظیفه‌اش را انجام دهد، اما انگیزه او چیزی غیر از انجام وظیفه و تبعیت از وجدان باشد (مثلاً کسب منفعت شخصی، سود، اعتبار و ...). پس مهم‌ترین اصل در تعریف فعل اخلاقی در نظر کانت انگیزه فاعل است یا همان انجام کار صرفاً به‌خاطر تبعیت از وجدان اخلاقی.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: معیار فعل اخلاقی از نظر کانت هدف یا غایتی بیرون از خود آن کنش نیست بلکه فرم و انگیزه خود آن کنش برای یافتن اخلاقی بودن یا نبودن آن بررسی می‌شود.

گزینه «۲»: اخلاقی بودن یک عمل بسته به این نیست که ما را به سعادت برساند. باید خود آن کنش را بررسی کرد و فرد باید به وظیفه‌اش عمل کند. چه به نفع او یا کسی دیگر باشد چه نباشد.

گزینه «۴»: توجه کانت به انگیزه فاعل و انگیزه او در انجام کنش نشانه‌ای است که بدانیم اخلاق او یک اخلاق صرفاً صوری و فرمال نیست که انسان را یک ماشین فرض کند.

(فلسفه یازدهم، انسان، موجد افلاک‌گرا، صفحه ۸۸)

۲۵۴- گزینه «۳»

(الهه فاضلی)

لااقضا بودن نسبت بین موضوع و محمول به معنای امکانی بودن آن است. زبان مردم خرم آباد لری است (امکانی) عدد چهل و هفت اول نیست (امتناعی) هندوانه شیرین است (امکانی) دوزنقه شکل چهارضلعی است (وجوبی) انسان زن است (امکانی) اسب آبی دارای سه پا است (امکانی) بخار آب مایع است (امتناعی) خورشید موجود است (امکانی)

(فلسفه دوازدهم، بهمان مملکت، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۲۵۵- گزینه «۱»

(نیمه پواهری)

فلاسفه مسلمان می‌گویند، اصل علیت یک قاعده عقلی است و از تجربه به دست نمی‌آید؛ زیرا هر داده تجربی خود مبتنی بر این قاعده است. (پس درک خود اصل علیت از طریق عقل است و با تجربه به دست نمی‌آید) البته، بعد از درک علیت، برای اینکه علت حوادث طبیعی را بدانیم، باید از حس و تجربه خود استفاده کنیم. کشف علل امور طبیعی از طریق حس و تجربه صورت می‌گیرد. کودک وقتی صدایی می‌شنود، رویش را به سمت صدا برمی‌گرداند تا عامل آن را شناسایی کند. (پس کشف علت حوادث طبیعی، یعنی کشف علت چیزها، با تجربه حاصل می‌شود) در گزینه‌های سؤال کشف علت خاص حادثه مطرح شده است که باید گزینه «۱» که حاوی تجربه است برگزیده شود.

پرسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲» تجربه علت را ادراک می‌کند نه علیت را، به تفاوت این دو توجه کنید. گزینه «۳»: از لحاظ محتوا ایرادی ندارد اما به پرسش اولیه ارتباطی ندارد و گزینه بی‌ربط است. گزینه «۴»: مانند گزینه «۲»، تجربه نمی‌تواند علیت را ادراک کند.

(فلسفه دوازدهم، بهمان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۲۵۶- گزینه «۱»

(الهه فاضلی)

عشق به خیر و زیبایی تنها اختصاص به انسان و فطرت او ندارد، بلکه هر موجودی از جاذبه عشق الهی بهره‌مند است.

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه (۲)، صفحه ۳۸)

۲۵۷- گزینه «۴»

(نیمه پواهری)

فیلسوفان الهی معتقدند که روح هر انسانی نیز استعداد رسیدن به مرتبه‌ای از عقل به عنوان یک حقیقت متعالی را دارد (درستی گزینه ۱)؛ یعنی می‌تواند با تهذیب نفس به مرتبه‌ای برسد که کاملاً از ماده و جسم مجرد باشد (درستی گزینه ۲) که در عین حال که از قوه استدلال برخوردار است (نادرستی گزینه ۴)، همچون فرشتگان، بسیاری از حقایق را شهود کند (درستی گزینه ۳).

از عبارت مشخص شده پی می‌بریم که رسیدن انسان به شناخت شهودی که شناخت مستقل از استدلال و کنار هم گذاشتن مفاهیم و شناختی بی‌واسطه است به این معنا نیست که انسان قوه استدلال عقلی خود را از دست بدهد. بلکه همزمان از آن نیز برخوردار است.

نکته: رسیدن انسان به شناخت شهودی که شناخت مستقل از استدلال و کنار هم گذاشتن مفاهیم و شناختی بی‌واسطه است به این معنا نیست که انسان قوه استدلال عقلی خود را از دست بدهد بلکه همزمان از آن نیز برخوردار است.

نکته: رسیدن انسان به شناخت شهودی که شناخت مستقل از استدلال و کنار هم گذاشتن مفاهیم و شناختی بی‌واسطه است به این معنا نیست که انسان قوه استدلال عقلی خود را از دست بدهد بلکه همزمان از آن نیز برخوردار است.

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه (۱)، صفحه ۵۴)

۲۵۸- گزینه «۱»

(نیمه پواهری)

ملاصدرا همه ابزارهای شناخت را معتبر می‌داند از جمله شهود. پس گزینه «۲» درست است. همچنین در کتاب می‌خوانیم که او عقل را در خدمت دین نمی‌داند و می‌گوید عقل و دین مطابق با هم هستند و اگر عقل راه را درست طی کند و مرتکب خطا نشود، همان نتایج دین را به دست می‌آورد. پس گزینه‌های «۳» و «۴» هم درست هستند. پس جواب سؤال گزینه «۱» است. نکته این سؤال این است که جملاتی که بیانگر یک رابطه عرضی بین ابزارهای معرفت‌اند، نادرست‌اند. اینکه فلاسفه مسلمان همه ابزارها را معتبر می‌دانند به این معنا نیست که هر کدام از این ابزارها مستقل راه خودشان را بروند و با هر کدام بتوان جداگانه به معرفت غایی رسید. مثلاً کسی با راه حس برود، کسی با شهود و ... منظور این است که هر کدام از این ابزارها در جای خود کاربرد دارند و مؤید و یاری‌دهنده به یکدیگر هستند و همگی باید به کار گرفته شوند، نه اینکه همگی جداگانه راه‌هایی برای دستیابی به حقیقت‌اند. پس گزینه «۱» نادرست است و جواب مناسب سؤال است.

(فلسفه یازدهم، گاهی به تاریخچه معرفت، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳)

(فلسفه دوازدهم، عقل در فلسفه (۲)، صفحه‌های ۶۳ و ۶۵)

۲۵۹- گزینه «۴»

(نیمه پواهری)

شیخ الرئیس می‌گوید: «آیا می‌دانی پادشاه کیست؟ پادشاه راستین آن توانگر و بی‌نیاز مطلق است (رد گزینه ۱) که هیچ چیز در هیچ چیز از او بی‌نیاز نیست. ذات هر چیزی از اوست؛ زیرا ذات هر چیز یا از او پدید آمده یا از چیزی پدید آمده که خود آن چیز را خداوند به وجود آورده است (رد گزینه ۲). پس همه چیزهای دیگر بنده و مملوک اوست و او به هیچ چیز محتاج نیست (جمله قبلی بیانگر توحید در خالقیت بود یعنی همه چیز از خدا پدید آمده؛ که در این جمله پس از آن نتیجه گرفته همه چیز از آن اوست که یعنی توحید در مالکیت / رد گزینه ۳)». در این عبارات بحثی راجع به طبیعت شیء به چشم نمی‌خورد.

(فلسفه دوازدهم، دوره میانی، صفحه ۸)

۲۶۰- گزینه «۲»

(نیما پوراهری)

وجود مفهوم اصیل است. یعنی موجود خارجی مابه‌ازای مفهوم وجود در ذهن است و مفهوم ماهیت یک مفهوم اعتباری است که به تبع آن در ذهن ساخته و انتزاع می‌شود.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: وجود مفهوم مشترک میان همه موجودات است نه مفاهیم. هر مفهومی موجود نیست و ممکن است مصداق خارجی نداشته باشد.

گزینه «۲»: جمله این گزینه برعکس است. وجود مفهومی است که از نظر ملاصدرا دارای وحدت نوعی و تشکیک (یعنی شدت و ضعف داشتن) مراتب است. اولی بیانگر اصل وحدت حقیقت وجود است که یعنی این‌گونه نیست وجود موجودات با هم نوع متفاوتی داشته باشد بلکه وجود یک حقیقت واحد و یکسان است. اما مطابق با اصل مراتب‌داشتن وجود، این حقیقت ممکن است شدت و ضعف داشته باشد و مرتبه و میزان درجه وجودی موجودات مختلف متفاوت باشد.

گزینه «۴»: وجود همانند نور است. نور قوی و نور ضعیف هر دو نور هستند و این‌گونه نیست که نور با چیزی غیر از خود (نظیر تاریکی) ترکیب شده باشد. پس این‌گونه نیست که وجود هم با عدم ترکیب شود. عدم همان نبود وجود است.

(فلسفه دوازدهم، روان متأخر، صفحه‌های ۹۲ تا ۹۵)

روان‌شناسی

۲۶۱- گزینه «۲»

(سوفیا فررفی)

یکی از تفاوت‌های مهم دوره نوجوانی با دوره کودکی این است که نوجوانان به دنبال چگونگی تقویت حافظه خود هستند؛ به عبارت دیگر می‌خواهند چگونگی به حافظه سپردن اطلاعات را فرا بگیرند. به این نوع مهارت‌آموزی «فراحافظه» می‌گویند. این تلاش در دوره کودکی وجود ندارد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۵)

۲۶۲- گزینه «۱»

(موسا عفتی)

فرضیه‌ها در صورت پذیرفته شدن به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲)

۲۶۳- گزینه «۳»

(ممدابراهیم مازنی)

منظور از سوگیری تأیید، این است که فرد فقط از اطلاعات همسو با دیدگاه خود استفاده می‌کند و اگر با اطلاعاتی معارض با دیدگاهش روبه‌رو شود، آن‌ها را نادیده می‌گیرد.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۳۹)

۲۶۴- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی)

مورد الف اضافه است.

(ب) به تعریف استرس پرداخته شده است ← توصیف

(ج) یک قانون یا اصل بیان شده است.

(د) علت‌های بروز استرس بیان شده است ← تبیین

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۲۶۵- گزینه «۲»

(مبیناسارات تاپیک)

خوگیری شامل عادت کردن به محرک خاص است به‌تدریج کمتر و کمتر به آن محرک می‌پردازیم.

(روان‌شناسی، اساس، توبه، ادراک، صفحه‌های ۷۵ و ۷۶)

۲۶۶- گزینه «۱»

(موسا عفتی)

در یک خانواده پرجمعیت و خانواده تک فرزند همه کودکان در سن یکسانی شروع به صحبت می‌کنند، اما در خانواده پرجمعیت به‌دلیل عوامل محیطی، کودک لغات بیشتری می‌آموزد.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

۲۶۷- گزینه «۱»

(فرهاد علی‌نژاد)

اصابت یا ردیابی درست علامت به حالتی اطلاق می‌شود که محرک هدف به درستی شناسایی شود. در اینجا محرک هدف برای دستگاه بازرسی، مواد مخدر و هر شیء ممنوعه دیگری است که دستگاه به درستی آن را تشخیص داده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: آماده‌سازی

گزینه «۳»: تأثیر منابع توجه (اطلاعات موجود در حافظه و انتظارات فرد) بر توجه

گزینه «۴»: هشدار کاذب (در عضو قطع‌شده امکان خارش وجود ندارد، ولی سلول‌های عصبی مرتبط با این عضو سیگنال خارش می‌دهند).

(روان‌شناسی، اساس، توبه، ادراک، صفحه‌های ۷۴، ۷۵ و ۷۷)

۲۶۸- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی)

آقای عقیلی باور کرده است ناتوان است و بر محیط خود کنترلی ندارد و در نتیجه، تلاشی برای تغییر اوضاع نمی‌کند؛ زیرا بین رفتار خود و نتایج آن ارتباطی نمی‌بیند.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۶ تا ۱۷۹)

۲۶۹- گزینه «۱»

(موسا عفتی)

اگر فردی مبتلا به بیماری‌ها و مشکلات جسمانی باشد، عوارض و مشکلات روانی در وی بروز می‌کند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۱)

۲۷۰- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی)

تجربه گذشته همیشه باعث تسهیل راه‌حل نمی‌شود (آزمایش استفاده از انبردست به عنوان دسته پاندول).

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۱۵، ۱۲۱ و ۱۲۴)

۲۷۱- گزینه «۴»

(فرهاد علی‌نژاد)

آزمون‌ها در دفعات متعدد اجرا باید نمره یکسان یا تقریباً یکسانی به ما بدهند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی: تعریف و روش موردر مطالعه، صفحه ۲۹)

۲۷۲- گزینه «۲»

(مبیناسارات تاپیک)

در حافظه کوتاه‌مدت:

گزینه «۱»: حداکثر لغت قابل یادآوری ۹ لغت است.

گزینه «۳»: مهم‌ترین دلیل فراموشی اطلاعات، محو شدن اطلاعات حافظه به دلیل گذشت زمان یا جایگزینی مواد اطلاعاتی با مواد جدید است.

گزینه «۴»: در حافظه کوتاه‌مدت فقط تا چند دقیقه می‌توانیم اطلاعات را ذخیره کنیم.

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۹۵)

۲۷۳- گزینه «۲»

(موسا عفتی)

در روش مهندسی معکوس به تدریج و با گذشت زمان دانش ما رشد یافته و امکان حل مسئله فراهم می‌شود.

(روان‌شناسی، تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۹)

۲۷۴- گزینه «۴»

(فرهاد علی‌نژاد)

استعداد، توانایی و دشواری تکلیف از عواملی نیست که در اختیار فرد باشد. فرد هرگز نمی‌تواند استعدادش را افزایش داده یا تکلیف را آسان کند. این نوع اسناد در موقعیت شکست، باعث یأس و دل‌سردی شخص می‌شود و در افراد افسرده بیشتر دیده می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در افسردگی موفقیت‌ها به عوامل بی‌ثبات نسبت داده می‌شوند و بنابراین شخص آن‌ها را بی‌ارزش می‌داند.

گزینه «۲»: این عبارت مطابق نظریه درماندگی آموخته شده است و ربطی به مفهوم اسناد ندارد.

گزینه «۳»: فرد افسرده معمولاً رفتارهای خود را به عوامل بیرونی نسبت می‌دهد که کنترلی بر آن‌ها ندارد.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه‌های ۱۷۴ تا ۱۷۶)

۲۷۵- گزینه «۳»

(کوثر دستورانی)

الف) در دوره نوجوانی فرد نسبت به انتقادات حساسیت بالایی دارد ← ۱۲ تا ۲۰ سالگی

ب) کودکان در دوره دبستان علاقه خاصی به بازی با هم‌جنسان خود دارند.

ج) کودکان در ۸ ماهگی ترس از غریبه را تجربه می‌کنند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۱ و ۵۶)

۲۷۶- گزینه «۱»

(مبیناسارات تاپیک)

در روان‌شناسی سلامت، متغیرهای روان‌شناختی در دو نقش بررسی می‌شوند: (۱) عامل ایجاد بیماری‌های جسمانی (۲) پیامدهای بیماری‌های جسمانی

عبارت ۱- پیامد روانی ۲- عامل روانی ۳- پیامد روانی.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه ۱۹۱)

۲۷۷- گزینه «۳»

(موسا عفتی)

زمانی که رفتار و باور فرد با یکدیگر هماهنگ نباشد، فرد دچار ناهماهنگی ذهنی می‌شود که به آن ناهماهنگی شناختی می‌گویند. همچنین وقتی فرد دارای دو شناخت هم‌زمان و در تضاد باشد، که با یکدیگر در تناقض است می‌گویند او دارای ناهماهنگی شناختی است.

(روان‌شناسی، انگیزه و نگرش، صفحه ۱۶۹)

۲۷۸- گزینه «۱»

(مبیناسارات تاپیک)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: دشواری یک تصمیم‌گیری تابع توانمندی‌ها و نگرش‌ها و تجربیات شخصی است.

گزینه «۳»: با توجه به تعداد اولویت‌ها و میزان اهمیت چهار نوع تصمیم‌گیری وجود دارد.

گزینه «۴»: در برخی از تصمیم‌گیری‌ها همه افراد یکسان عمل می‌کنند.

(روان‌شناسی، تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

۲۷۹- گزینه «۱»

(فرهاد علی‌نژاد)

تشریح موارد نادرست:

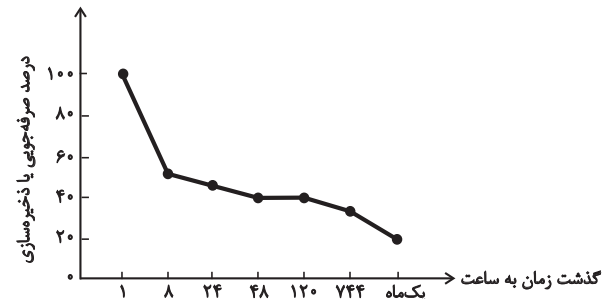
الف) در روان‌شناسی سلامت، بیماری و سلامت دو جنبه جداگانه نیستند، بلکه از سلامت کامل تا مرگ یک پیوستار (طیف) وجود دارد.

ب) افسردگی پیامد روانی بیماری ام. اس. است (نه علت این بیماری).

(روان‌شناسی، روان‌شناسی سلامت، صفحه‌های ۱۸۹، ۱۹۰ و ۱۹۱)

۲۸۰- گزینه «۱»

(موسا عفتی)

(روان‌شناسی، حافظه و علل فراموشی، صفحه ۱۰۰)